

V l á d n í n á v r h

Z Á K O N

ze dne ... 2014,

kterým se mění zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 37/2004, zákona č. 39/2004 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 301/2009 Sb. a zákona č. 89/2012 Sb., se mění takto:

1. V názvu zákona se slova „a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů“ zrušují.

2. § 1 včetně poznámek pod čarou č. 1 a 2 zní:

„§ 1

(1) Zájezdem se pro účely tohoto zákona rozumí soubor služeb cestovního ruchu prodávaný za souhrnnou cenu, pokud je uspořádán na dobu delší než 24 hodiny nebo zahrnuje-li přenocování a obsahuje-li alespoň dvě z těchto plnění:

a) ubytování,

b) dopravu,

c) jinou službu cestovního ruchu, která není doplňkem dopravy nebo ubytování a tvoří významnou část souboru nabízených služeb.

(2) Oddělené účtování za jednotlivá dílčí plnění téhož zájezdu nezprošťuje osobu, která je oprávněna organizovat, nabízet a prodávat zájezdy, povinností podle tohoto zákona.

(3) Zájezdem podle tohoto zákona není soubor služeb cestovního ruchu

a) prodávaný jinému podnikateli za účelem jeho dalšího podnikání, nebo

b) jehož nabídka a prodej nesplňuje znaky živnostenského podnikání¹⁾.

(4) Prodávat zájezd je oprávněna jen osoba uvedená v § 2 odst. 1 uzavřením smlouvy o zájezdu²⁾. Zprostředkovávat prodej zájezdu je oprávněna jen osoba uvedená v § 2 nebo 3.

1) Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

2) § 2521 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.“.

CELEX 31990L0314

3. Poznámka pod čarou č. 3 se zrušuje, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou.
4. V § 2 odst. 1 větě první se slovo „koncese“ nahrazuje slovy „státního povolení k provozování živnosti (dále jen „koncese“)“ a ve větě druhé se slova „v době podpisu cestovní smlouvy“ nahrazují slovy „v okamžiku uzavření smlouvy o zájezdu“.
5. V § 2 odst. 2 písm. d) se slovo „cestovní“ zrušuje a za slovo „smlouva“ se vkládají slova „o zájezdu“.
6. V § 3 odst. 1 se slova „písm. a) až d)“ zrušují.
7. V § 3 odst. 2 se slovo „zprostředkovávat“ nahrazuje slovem „zprostředkovat“ a slova „subjekt, který“ se nahrazují slovy „osobu, která“.
8. V § 3 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 3 a 4.

9. V § 3 odst. 4 se na konci textu písmene a) doplňují slova „; v případě nabízení zájezdu prostřednictvím internetových stránek musí být tato informace uvedena zřetelně na stejné úrovni internetové stránky jako podstatné informace o zájezdu“.
10. V § 3 odst. 4 písm. b) se slovo „cestovní“ zrušuje a za slovo „smlouvy“ se vkládají slova „o zájezdu“.
11. Poznámka pod čarou č. 6a se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.
12. § 4 zní:

„§ 4

Zákazníkem je osoba, která uzavře s cestovní kanceláří smlouvu o zájezdu, nebo osoba, v jejíž prospěch byla tato smlouva uzavřena.“.

CELEX 31990L0314

13. Za § 4 se vkládá nový § 4a, který zní:

„§ 4a

Cenou zájezdu se pro účely tohoto zákona rozumí rovněž cena zaplacená za platební prostředek vydaný cestovní kanceláří k zaplacení zájezdu (dále jen „poukaz na zájezd“). Oprávněným k plnění v případě úpadku cestovní kanceláře je držitel tohoto poukazu na zájezd.“.

14. Nadpis § 5 zní:

„Podmínky udělení koncese pro provozování cestovní kanceláře“.

15. V § 5 odst. 1 se slovo „na“ nahrazuje slovem „pro“.

16. V § 5 odst. 2 úvodní části ustanovení se slova „koncesní listinu na“ nahrazují slovy „koncesi pro“.

17. V § 5 odst. 2 písmeno a) zní:

„a) stejnopis nebo úředně ověřenou kopii smlouvy o pojištění záruky pro případ úpadku v rozsahu stanoveném v § 6 až 8, včetně platných pojistných podmínek a platné pojistky vydané na základě této smlouvy a dokladu o zaplacení pojistného,“.

18. V § 5 odst. 2 písm. b) se slova „včetně bližších údajů o své činnosti,“ nahrazují slovy „který obsahuje podrobnější údaje o činnosti žadatele, a to“.

19. V § 5 odst. 2 se písmeno c) zrušuje.

Dosavadní písmeno d) se označuje jako písmeno c).

20. V § 5 odst. 3 slovo „kladné“ se nahrazuje slovem „souhlasné“.

21. V § 5 odstavce 4 zní:

„(4) Ministerstvo vydá nesouhlasné stanovisko, jestliže uzavřená smlouva o pojištění záruky pro případ úpadku nesplňuje podmínky uvedené v § 6 až 8.“

22. Poznámka pod čarou č. 10 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

23. V § 5 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Ministerstvo vede seznam cestovních kanceláří, který je veřejně přístupný na internetových stránkách ministerstva a obsahuje

- a) název cestovní kanceláře,
- b) obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby cestovní kanceláře, která je zapsána do obchodního rejstříku,
- c) jméno, popřípadě jména, příjmení, sídlo a identifikační číslo osoby provozovatele cestovní kanceláře, který je fyzickou osobou a není zapsán do obchodního rejstříku,
- d) platnou pojistku cestovní kanceláře, anebo údaj o tom, že cestovní kancelář nepředložila ministerstvu platnou pojistku,
- e) údaj o zákazu cestovní kanceláří uzavírat smlouvy o zájezdu a rozšiřovat smlouvy již uzavřené, který je uložen na základě pravomocného rozhodnutí podle § 10a odst. 2 písm. b); jestliže nastane skutečnost podle § 10a odst. 3, ministerstvo tento údaj ze seznamu vymaže.“.

24. V § 6 odst. 1 úvodní části ustanovení se slova „pojištěnému cestovní kanceláři“ nahrazují slovy „cestovní kanceláře“.

CELEX 31990L0314

25. V § 6 odst. 1 písm. b) se za slova „cenu zájezdu“ vkládají slova „včetně ceny zaplacené za poukaz na zájezd“.

CELEX 31990L0314

26. V § 6 odst. 2 se slova „příslušnými ustanoveními zvláštního zákona.^{10a)}“ nahrazují slovy „pro případ úpadku občanským zákoníkem^{10a)}“.

Poznámka pod čarou č. 10a zní:

„^{10a)} § 2758 až 2872 občanského zákoníku.“.

CELEX 31990L0314

27. V § 6 odstavec 3 zní:

„(3) Smlouva o pojištění záruky pro případ úpadku musí být uzavřena v písemné formě.“.

28. V § 6 se za odstavec 3 vkládají nové odstavce 4 a 5, které znějí:

„(4) Smlouva o pojištění záruky pro případ úpadku musí být sjednána tak, aby

a) se pojištění vztahovalo na veškeré zájezdy prodané v době platnosti této smlouvy a na zaplacené poukazy na zájezd, ledaže cestovní kancelář uzavře novou smlouvu o pojištění záruky pro případ úpadku, která se vztahuje i na smlouvy o zájezdu uzavřené před jejím uzavřením včetně zaplacených poukazů na zájezd; prodejem zájezdu se rozumí okamžik uzavření smlouvy o zájezdu, a

b) právo na pojistné plnění vzniklo i v případě, že úpadek cestovní kanceláře byl způsobem úmyslně.

CELEX 31990L0314

(5) K opačným ujednáním smlouvy o pojištění záruky, než jsou stanovena v odstavci 4, se v případě úpadku nepřihlíží.“.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 6.

29. V § 6 odst. 6 se slova „současně s cestovní smlouvou“ nahrazují slovy „spolu s potvrzením o zájezdu nebo se stejnopisem smlouvy o zájezdu“.

CELEX 31990L0314

30. V § 7 odst. 2 věte první se slova „Pojistné plnění“ nahrazují slovem „Plnění“ a slovo „pojistné“ se nahrazuje slovem „škodné“ a ve větě druhé se slovo „pojistné“ nahrazuje slovem „škodné“.

31. V § 7 odst. 3 se slovo „vědomě“ zrušuje.

32. V § 8 odstavce 1 až 3 včetně poznámky pod čarou č. 11 znějí:

„(1) Pojištění podle § 6 lze sjednat pouze u pojišťovny, která je podle zákona upravujícího pojišťovnictví¹¹⁾ oprávněna provozovat na území České republiky pojišťovací činnost a provozovat pojištění záruky (kauce). Pojistné podmínky pro povinné pojištění záruky pro případ úpadku je pojišťovna povinna předložit České národní bance na její vyžádání ke kontrole. Česká národní banka spolupracuje při kontrole pojistných podmínek pro pojištění záruky pro případ úpadku s ministerstvem.

(2) Cestovní kancelář a pojišťovna jsou povinny postupovat při sjednávání pojištění

podle odstavce 1 s odbornou péčí a sjednat pojištění v rozsahu § 6 tak, aby v případě pojistné události, kterou je úpadek cestovní kanceláře, byly uspokojeny všechny oprávněné nároky zákazníků; ujednají-li v pojistné smlouvě limit pojistného plnění, musí tento limit činit minimálně 30% ročních plánovaných tržeb z prodeje zájezdů nebo v případě, že tyto tržby mají být nižší než tržby v předchozím roce, minimálně 30% těchto tržeb v předchozím roce. Ujednaný limit pojistného plnění však nesmí být nižší než 4 000 000 Kč v případě, že cestovní kancelář organizuje, nabízí a prodává zájezdy, jejichž součástí je letecká nebo námořní lodní doprava, a 1 000 000 Kč v případě, že cestovní kancelář organizuje, nabízí a prodává pouze zájezdy, jejichž součástí není letecká nebo námořní lodní doprava. Cestovní kancelář a pojišťovna jsou povinny zvýšit dohodnutý limit pojistného plnění, pokud okolnosti nasvědčují tomu, že ujednaný limit pojistného plnění by vedl k omezení rozsahu práva na pojistné plnění podle § 6 odst. 1. Musela-li si být pojišťovna při uzavírání pojistné smlouvy nebo v průběhu trvání pojištění vědoma, že ujednaný limit pojistného plnění nezajišťuje rozsah pojistné ochrany podle věty první, nemůže v případě pojistné události omezit pojistné plnění ujednaným limitem.

(3) Cestovní kancelář je povinna vést za každý kalendářní měsíc průkaznou evidenci o prodaných zájezdech včetně výše tržeb za tyto jednotlivé zájezdy a tržeb za poukazy na zájezd.

11) § 4 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů.“.
CELEX 31990L0314

33. V § 8 odst. 4 se slovo „cestovní“ zrušuje a za slovo „smlouvy“ se vkládají slova „o zájezdu“.

34. V § 8 odstavec 5 zní:

„(5) Je-li v pojistné smlouvě ujednáno, že se cestovní kancelář podílí na pojistném plnění (spoluúčast), nesmí být tato spoluúčast ujednána k tíži zákazníka. Plnění v rozsahu stanoveném v § 6 odst. 1 poskytuje zákazníkům vždy pojišťovna.“.
CELEX 31990L0314

35. V § 8 se odstavec 6 zrušuje.

36. Za § 8 se vkládá nový § 8a, který včetně nadpisu zní:

„§ 8a

Informační povinnosti cestovní kanceláře a pojišťovny

(1) Cestovní kancelář je povinna

- a) před uzavřením smlouvy o pojištění záruky pro případ úpadku předložit pojišťovně údaje týkající se hospodaření cestovní kanceláře, druhů a počtu zájezdů a další údaje související s pojištěním zájezdů, které si pojišťovna vyžádá, a podat k nim na žádost pojišťovny vysvětlení,
- b) v průběhu trvání pojištění bez zbytečného odkladu oznámit pojišťovně změnu pojistného

rizika, zejména zvýšení tržeb z prodeje zájezdů nad výši, kterou cestovní kancelář sdělila pojišťovně před uzavřením smlouvy o pojištění záruky pro případ úpadku.

(2) Cestovní kancelář předloží ministerstvu do 10 pracovních dnů ode dne uzavření smlouvy o pojištění záruky pro případ úpadku stejnopis nebo úředně ověřenou kopii této smlouvy a platnou pojistku. Obdobně cestovní kancelář postupuje při každé změně smlouvy o pojištění záruky pro případ úpadku, která má vliv na změnu limitu pojistného plnění. Ministerstvo bez zbytečného odkladu tuto pojistku uveřejní na svých internetových stránkách.

(3) Pojišťovna je povinna

- a) informovat ministerstvo bez zbytečného odkladu o změně pojištění podle § 6, ke kterému došlo na základě nárůstu tržeb za zájezdy oproti plánovaným tržbám uváděným cestovní kanceláří při sjednání původního pojištění,
- b) informovat ministerstvo bez zbytečného odkladu o odmítnutí uzavřít s cestovní kanceláří smlouvu o pojištění záruky pro případ úpadku a o důvodech tohoto odmítnutí,
- c) informovat ministerstvo nejméně 5 pracovních dnů předem o okamžiku zániku pojištění podle § 6 nebo o konci lhůty, kterou stanovila cestovní kanceláří v upomínce k zaplacení pojistného nebo jeho části,
- d) na výzvu ministerstva do 5 pracovních dnů předložit kopii smlouvy o pojištění záruky pro případ úpadku uzavřené s cestovní kanceláří,
- e) bez zbytečného odkladu informovat ministerstvo o vzniku pojistné události a o rozsahu poskytnutého pojistného plnění.

(4) Cestovní kancelář i pojišťovna jsou povinny do 5 pracovních dnů ode dne zániku pojištění informovat o této skutečnosti ministerstvo.“.

CELEX 31990L0314

37. V § 9 odst. 1 písm. a) se slova „své podnikatelské činnosti“ nahrazují slovy „provozování živnosti provozování cestovní kanceláře“, slovo „pojistnou“ se zrušuje a za slovo „smlouvu“ se vkládají slova „o pojištění záruky pro případ úpadku“.

38. V § 9 odst. 1 písm. b) zní:

„b) nesmí uzavřít smlouvu o zájezdu, pokud by jejím uzavřením došlo k překročení limitu pojistného plnění sjednaného v pojistné smlouvě o pojištění záruky pro případ úpadku,“.

Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena c) a d).

39. V § 9 odst. 1 písm. c) se slovo „zprostředkovávat“ nahrazuje slovem „zprostředkovat“ a slova „subjekt, který“ se nahrazují slovy „osobu, která“.

40. V § 9 odst. 1 písm. d) se slovo „koncese⁴⁾“ nahrazuje slovy „koncese pro provozování cestovní kanceláře⁴⁾“.

41. V § 9 odst. 2 písm. a) se slovo „cestovní“ zrušuje a za slovo „smlouvy“ se vkládají slova „o zájezdu“.

42. V § 9 odst. 2 písm. b) se za slovo „povinnosti“ vkládají slova „cestovní agentury uvedené v § 3 odst. 4.“.

43. V § 9 odst. 2 písm. b) se body 1 až 5 zrušují.

44. V § 9 se doplňuje odstavce 4, který zní:

„(4) Statutární orgán nebo člen statutárního orgánu cestovní kanceláře je povinen zajistit, aby cestovní kancelář neporušila zákaz uzavřít smlouvu o zájezdu podle odstavce 1 písm. b).“

45. V § 10 odst. 1 úvodní části ustanovení se slovo „cestovní“ zrušuje a za slovo „smlouvy“ se vkládají slova „o zájezdu“.

46. V § 10 odst. 1 písm. c) se slovo „cestovní“ zrušuje a za slovo „smlouvy“ se vkládají slova „o zájezdu“.

47. V § 10 odst. 1 písm. k) se slovo „zákazníka“ zrušuje.

48. V § 10 odst. 1 písm. n) se slovo „cestovní“ zrušuje a za slovo „smlouvy“ se vkládají slova „o zájezdu“.

49. Za § 10 se vkládají nové § 10a až 10d, které včetně nadpisů znějí:

„§ 10a

Dozor nad dodržováním zákona

(1) Dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem vykonávají obecní živnostenské úřady, s výjimkou povinností stanovených v § 3 odst. 4 písm. c), § 8a odst. 2 a v § 8a odst. 4 pokud jde o cestovní kancelář, § 9 odst. 1 písm. a) a b) a v § 9 odst. 3 a 4, kde dozor vykonává ministerstvo; při výkonu dozoru ministerstvo ověřuje, zda jsou splněny podmínky, za nichž vydalo souhlasné stanovisko podle § 5 odst. 3, zejména zda smlouva o pojištění záruky pro případ úpadku splňuje podmínky podle § 6 až 8, a zda cestovní kancelář plní vůči pojišťovně, s níž uzavřela smlouvu o pojištění záruky pro případ úpadku, povinnosti uložené jí tímto zákonem.

(2) Zjistí-li ministerstvo při výkonu dozoru podle odstavce 1, že cestovní kancelář nesplnila vůči pojišťovně, s níž uzavřela smlouvu o pojištění záruky pro případ úpadku, některou z povinností, uložených jí tímto zákonem,

a) uloží cestovní kanceláři odstranit zjištěné nedostatky a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, nebo

b) zakáže cestovní kanceláři uzavírat smlouvy o zájezdu a rozšiřovat smlouvy již uzavřené, pokud by nesplnění takové povinnosti mohlo ohrozit zájmy zákazníků cestovní kanceláře nebo jestliže cestovní kancelář neodstranila zjištěné nedostatky ve lhůtě stanovené podle písmene a).

(3) Ministerstvo bez zbytečného odkladu rozhodne o zrušení zákazu cestovní kanceláři uzavírat smlouvy o zájezdu a rozšiřovat smlouvy již uzavřené, jestliže cestovní kancelář prokáže, že odstranila zjištěné nedostatky a má sjednáno pojištění záruky pro případ úpadku splňující podmínky podle § 6 až 8.

(4) Vydání rozhodnutí podle odstavce 2 písm. b) může být prvním úkonem v řízení; odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(5) Pro dohled nad plněním povinností tímto zákonem uložených pojišťovně se použije zákon upravující oblast pojišťovnictví.

§ 10b

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Cestovní agentura se dopustí správního deliktu tím, že

- a) neoznačí provozovnu nebo propagační a jiné materiály určené zákazníkovi podle § 3 odst. 3, nebo
- b) nesplní některou z povinností podle § 3 odst. 4.

(2) Cestovní kancelář se dopustí správního deliktu tím, že

- a) opakovaně poruší povinnost podle § 6 odst. 6 v části věty za středníkem,
- b) nevede evidenci podle § 8 odst. 3,
- c) nepředloží ministerstvu smlouvu o pojištění záruky pro případ úpadku nebo platnou pojistku podle § 8a odst. 2,
- d) neinformuje ministerstvo podle § 8a odst. 4,
- e) uzavře smlouvu o zájezdu v rozporu s § 9 odst. 1 písm. b),
- f) neoznačí provozovnu nebo propagační a jiné materiály určené zákazníkovi podle § 9 odst. 1 písm. d),
- g) před uzavřením smlouvy o zájezdu na žádost zájemce nepředloží doklad o pojištění záruky pro případ úpadku podle § 9 odst. 2 písm. a),
- h) nesplní povinnost podle § 9 odst. 2 písm. b),
- i) neinformuje zákazníka před uzavřením smlouvy o zájezdu podle § 10, nebo
- j) v rozporu s rozhodnutím o zákazu oprávnění k uzavírání smluv o zájezdu a k rozšiřování smluv již uzavřených podle § 10a odst. 2 písm. b) smlouvy o zájezdu uzavírá nebo rozšiřuje.

(3) Cestovní kancelář usazená na území jiného státu se dopustí správního deliktu tím, že před zahájením prodeje zájezdů neinformuje ministerstvo podle § 9 odst. 3.

(4) Právnická osoba se jako statutární orgán nebo člen statutárního orgánu cestovní kanceláře dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 9 odst. 4 nezajistí, aby cestovní kancelář neporušila zákaz uzavřít smlouvu o zájezdu podle § 9 odst. 1 písm. b).

(5) Za správní delikt se uloží pokuta do

- a) 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) nebo b) nebo odstavce 2 písm. a), d), f), g), h) nebo i) nebo odstavce 3,
- b) 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. b), c), e) nebo j) nebo odstavce 4.

§ 10c

Přestupky

(1) Fyzická osoba se jako statutární orgán nebo člen statutárního orgánu cestovní kanceláře dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 9 odst. 4 nezajistí, aby cestovní kancelář neporušila zákaz uzavřít smlouvu o zájezdu podle § 9 odst. 1 písm. b).

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 500 000 Kč.

§ 10d

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(5) Správní delikty podle tohoto zákona projednává obecní živnostenský úřad, s výjimkou správních deliktů podle § 10b odst. 1 písm. b), jde-li o nesplnění povinnosti podle § 3 odst. 4 písm. c), § 10b odst. 2 písm. c), d), e), § 10b odst. 2 písm. h), jde-li o nesplnění povinnosti podle § 9 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 3 odst. 4 písm. c), § 10b odst. 3 a 4 a § 10c, které projednává ministerstvo. Obecní živnostenský úřad zašle ministerstvu stejnopis pravomocného rozhodnutí o výši uložené pokuty.

(6) Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, z něhož je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil.“.

50. V § 11 se slova „, v § 6 odst. 4“ zrušují a slovo „b)“ se nahrazuje slovem „c)“.

51. V § 11c se slova „a běžeckými tratěmi, lyžařskými cestami a“ nahrazují slovy „tratěmi, běžeckými tratěmi, lyžařskými cestami nebo“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Řízení o udělení koncese pro provozování cestovní kanceláře zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 159/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

2. Smlouvu o pojištění záruky pro případ úpadku uzavřenou podle zákona č. 159/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou účastníci této smlouvy povinni uvést do souladu s požadavky stanovenými zákonem č. 159/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, do 4 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jinak se cestovní kancelář považuje za nepojištěnou.

3. Pojištění záruky pro případ úpadku podle bodu 2 se musí vztahovat rovněž na již prodané a dosud neuskutečněné zájezdy, na zájezdy, které se uskutečnily pouze z části, a na zájezdy, u nichž vznikl zákazníkovi nárok na vrácení rozdílu mezi tím, co za zájezd zaplatil a hodnotou poskytnutého plnění, pokud cestovní kancelář tento nárok neuspokojila.

Čl. III Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. OBECNÁ ČÁST DŮVODOVÉ ZPRÁVY

A) ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE PODLE OBECNÝCH ZÁSAD (RIA)

SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1.

údaje

Základní identifikační

Název návrhu zákona: zákon, kterým se mění zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
(dále jen „návrh zákona“)

Zpracovatel / zástupce předkladatele:
MMR/ Ing. Margit Beníčková
PhDr. Helena Hlaváčková
Ing. Daniela Trnková

Předpokládaný termín nabytí účinnosti
1. 1. 2015

Implementace práva EU: Ne

2. Cíl návrhu zákona

Cílem návrhu zákona je především:

- uvedení zákona č. 159/1999 Sb. do souladu s občanským zákoníkem a živnostenským zákonem (s tím souvisí i změna názvu zákona č. 159/1999 Sb.)
- zlepšení informovanosti spotřebitele o tom, kdo pořádá (organizuje) zájezd, jehož prodej zprostředkovává cestovní agentura,
- zavedení ministerstvem vedeného veřejně přístupného seznamu cestovních kanceláří,
- upřesnění ustanovení upravujících povinné pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře tak, aby zákazníci byli v každém okamžiku v plné výši chráněni před důsledky jejího úpadku,
- úprava dozoru správních orgánů nad činností cestovních kanceláří a cestovních agentur,
- zavedení správního trestání včetně sankcí.

3. Agregované dopady návrhu zákona
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ne
3.2 Dopady na podnikatelské subjekty: Ano
<p>Předkládaný návrh by kromě hlavního cíle, kterým je ochrana zákazníků a zvýšení jejich jistot v případě úpadku cestovní kanceláře, měl přispět i ke kultivaci podnikatelského prostředí na úseku podnikání cestovních kanceláří a cestovních agentur.</p> <p><u>Dopady na cestovní kanceláře:</u> Povinnost vedení průkazné evidence o prodaných zájezdech Rozšíření informačních povinností cestovních kanceláří vůči pojišťovnám <u>Dopady na pojišťovny:</u> Rozšíření informačních povinností pojišťoven vůči ministerstvu.</p>
3.3 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje) Ne
3.4 Sociální dopady: Ne
3.5 Dopady na životní prostředí: Ne

Důvod předložení a cíle

Název

Ministerstvo pro místní rozvoj předkládá „Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Návrh zákona je předkládán v souladu s Plánem legislativních prací vlády na zbývajících část roku 2014, schváleným vládou České republiky usnesením č. 165, ze dne 12. března 2014.

Návrh zákona je, s výjimkou níže uvedeného, totožný s návrhem zákona, který již byl schválen usnesením vlády ze dne 15. května 2013 č. 334 (dále jen „vládní návrh zákona z roku 2013“) a postoupen Poslanecké sněmovně, která jej projednala v prvním čtení (sněmovní tisk 1042). K dalšímu projednání vládního návrhu zákona v Poslanecké sněmovně již nedošlo v důsledku jejího rozpuštění. Na rámec vládního návrhu zákona z roku 2013 byla do Návrhu zákona začleněna úprava spočívající ve sjednocení terminologie s občanským zákoníkem (např. smlouva o zájezdu, smlouva o pojištění záruky pro případ úpadku). S ohledem na změnu živnostenského zákona provedenou zákonem č. 309/2013 Sb., která zasáhla do úpravy překážek provozování živnosti, byla oproti vládnímu návrhu zákona z roku 2013 vypuštěna ustanovení upravující překážky provozování živnosti provozování cestovní kanceláře a ustanovení upravující překážku udělení koncese pro provozování cestovní

kanceláře, v souvislosti s tím byla též provedena úprava podmínek pro vydání nesouhlasného stanoviska Ministerstvem pro místní rozvoj v § 5.

Jiří Dienstbier, ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a předseda Legislativní rady vlády dne 4. dubna 2014 pod Č.j.: 4807/2014-0VL povolil, aby k návrhu novely zákona nebylo provedeno připomínkové řízení.

Definice problému

Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), (dále jen „Zákon“), nabyl účinnosti 1. října 2000 a do současné doby prošel několika dílčími novelizacemi. Novela Zákona publikovaná pod č. 301/2009 Sb. s účinností 1. ledna 2010 zapracovala do Zákona obsah a výkon činnosti horské služby a v souvislosti s tím změnila název Zákona.

Přijetím Zákona Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) zajistilo implementaci Směrnice Rady 90/314/EHS ze dne 13. června 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy (dále jen „Směrnice“) do českého práva. „Notifikace směrnice proběhla dne 11. 2. 2004 bez připomínek EK. Dále Komise v rámci tzv. „pre-infringementového“ řízení zaslala v lednu r. 2009 České republice otázky, které se týkaly některých, z pohledu Komise, sporných ustanovení zákona č. 159/1999 Sb. Komise, ani tehdy, nezpochybnila úpravu zajištění povinného pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře, obsaženou v § 6 až 8 zákona č. 159/1999 Sb. Komise aktivně prověřuje transpoziční úpravu v členských státech.“ Při těchto kontrolách Evropská komise nezjistila žádné nedostatky, které by jí vedly k zahájení řízení o porušení práva EU ze strany ČR. Přes tuto skutečnost však v praxi dochází k určitým nejasnostem při aplikaci Zákona a k pokusům o různý výklad právní úpravy pojištění cestovních kanceláří proti úpadku. Různé výklady se týkají především nedostatečnosti výše pojistného limitu pro uspokojení zákonných nároků zákazníků v případě úpadku cestovní kanceláře v plné výši a v plném rozsahu, jak stanoví Zákon. Podle eurokonformního výkladu, který zastává též MMR, Zákon zajišťuje v ustanoveních o povinném pojištění záruky pro případ úpadku uspokojení zákazníků v plné výši a v plném rozsahu. Přesto v zájmu jednoznačného výkladu se MMR rozhodlo předložit novelu Zákona, která zpřesní ustanovení o povinném pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře tak, aby byla beze zbytku zajištěna ochrana zákazníků odpovídající Směrnici a nemohlo docházet k různým výkladům v neprospěch zákazníka. Jediným možným výkladem bude v duchu předkládané novely Zákona to, že pojistná smlouva musí zajistit v případě úpadku cestovní kanceláře, aby byly splněny veškeré zákonné nároky zákazníků, a to v plném rozsahu bez jakéhokoli krácení. S tímto cílem souvisejí i téměř všechny další navrhované úpravy v novele Zákona.

Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Na základě novely živnostenského zákona č. 286/1995 Sb. došlo od 1. 1. 1996 na základě obecného požadavku „liberalizace přístupu k podnikání“ k radikálnímu snížení počtu živností koncesovaných a na základě této skutečnosti se stala z původní koncesované živnosti

„cestovní kancelář“ živnost volná. Tato skutečnost sice na jedné straně způsobila, že došlo k rozvoji v tomto směru podnikání, na straně druhé však zkušenosti ukázaly, že naprostá deregulace a volnost podnikání má závažné negativní důsledky. Počet cestovních kanceláří neúměrně narůstal a jejich podnikání ve formě živnosti volné sebou neslo značné problémy spojené s případnou repatriací zákazníků cestovních kanceláří, ponechaných bez pomoci a prostředků v zahraničí cestovní kanceláří nebo případným vrácením peněžních prostředků zaplacených zákazníkem za účelem zakoupení zájezdů a jeho následnou derealizací. K těmto problémům docházelo v důsledku platební neschopnosti cestovní kanceláře. V souvislosti s tím, co je uvedeno, je potřeba si dále uvědomit, že občané České republiky nebyli a nejsou ve většině případů natolik solventní, aby byli schopni sami ze svých prostředků uhradit repatriaci a teprve následně vymáhat finanční náhradu a dosud většinou neexistující „podnikatelskou etiku“, která ve vyspělých zemích hraje významnou pozitivní roli.

Z výše uvedených důvodů bylo nutné živnost cestovních kanceláří vrátit do živností koncesovaných a ještě přijmout samostatnou právní úpravu, která bude komplexně řešit podmínky provozování této živnosti. Touto komplexní právní úpravou činnosti cestovních kanceláří a cestovních agentur byl zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, který měl při svém přijetí naplnit tři základní požadavky:

- implementovat Směrnici,
- zvýšit obecně ochranu spotřebitele v oblasti cestovního ruchu v ČR a
- zkvalitnit služby cestovních kanceláří.

V podstatě tedy Zákon zapracoval příslušný předpis Evropské unie a upravil podmínky, za kterých mohou provozovatelé cestovních kanceláří a agentur poskytovat své služby veřejnosti, upravil další povinnosti provozovatelů cestovních kanceláří a agentur, podmínky vydání koncesní listiny, podmínky povinného pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře. V další části po novelizaci provedené zákonem č. 301/2009 Sb. upravil tento Zákon obsah činnosti horské služby a její výkon.

Na základě úpadku cestovní kanceláře v roce 2011, a následného krácení zákonných nároků jejích klientů pojišťovnou pouze na 58% výše všech nároků, s ohledem na nízkou výši pojistného limitu cestovní kanceláře, nechalo MMR zpracovat dvě odborné analýzy.

První zadaná analýza se zabývala porovnáním vzájemného vztahu Zákona a zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě. Výstupem zpracované analýzy je komplexní právní rozbor týkající se porovnání obou výše uvedených zákonů. Z tohoto rozboru vyplývá, že pokud Zákon upravuje právní vztahy účastníků pojistné smlouvy jinak než zákon o pojistné smlouvě, má úprava těchto vztahů podle Zákona přednost. Pojistná smlouva, která se řídí zákonem o pojistné smlouvě, musí být sjednána tak, aby její obsah odpovídal požadavkům Zákona, jakožto zákona zvláštního. Výstupem zadané analýzy je konstatování, že účelem úpravy povinného pojištění pro případ úpadku podle zákona je ochrana spotřebitele. To je zřejmé ze Zákona, z ustanovení občanského zákoníku a Směrnice. Směrnice v článku 7 hovoří o

předložení dostatečných záruk pro zajištění vrácení vložených prostředků a pro návrat spotřebitele v případě platební neschopnosti nebo úpadku. Zákon, který implementuje ustanovení této směrnice do právního řádu České republiky, pak zavedl jako odpovídající záruku povinné pojištění. Zákon sice předpokládá sjednání pojistné částky jako horní hranice pojistného plnění, avšak současně z jeho ustanovení vyplývá, že pojistná částka má být sjednána tak, aby byly vytvořeny dostatečné předpoklady pro plnění každému oprávněnému zákazníkovi ve výši celé ceny neuskutečněného zájezdu nebo zálohy na jeho úhradu.

Druhá zadaná analýza se zabývala otázkou úplnosti a správnosti implementace Směrnice do českého právního řádu. Z této analýzy vyplývá, že podle eurokonformně (v souladu s transponovanou Směrnicí) vykládané úpravy povinného pojištění pro případ úpadku v Zákoně pojišťovna je povinna poskytnout plnění v plném rozsahu ustanovení § 6 Zákona. Zákon nelze aplikovat izolovaně od Směrnice jakkoliv zužujícím způsobem, To je v analýze dokladováno na příkladech rozhodovací praxe Soudního dvora Evropské unie.

Přestože, jak je výše uvedeno, musí být pojištění sjednáno tak, aby pojistné plnění bylo zákazníkovi vyplaceno v plném rozsahu bez omezení, předkládá MMR v rámci návrhu zpřesňující ustanovení týkající se pojištění pro případ úpadku cestovní kanceláře, aby bylo v nejvyšší možné míře vyloučeno podpojištění a krácení nároků zákazníků jako zcela nepřipustné (viz příloha č. 3 – Přehled úpadků CK v letech 2012 a 2013 v případech, kdy nebylo uskutečněno pojistné plnění ve výši 100%).

Vzhledem ke skutečnosti, že povinné pojištění záruky pro případ úpadku cestovních kanceláří nabízí na českém trhu několik pojišťoven, požádalo MMR Českou národní banku o spolupráci při kontrole pojistných podmínek jednotlivých pojišťoven. MMR požaduje, aby pojišťovny v případech povinného pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře plnily pojistné plnění vůči klientům v plném rozsahu jejich nároků uvedených v Zákoně tak, aby ochrana klientů v tomto případě odpovídala beze zbytku Směrnici.

Některé případy úpadků v letech 2012 a 2013 ukazují na úmyslné páčání protiprávních činů provozovateli cestovních kanceláří. V jednom případě MMR podalo trestní oznámení na podnikající fyzickou osobu pro podezření z podvodu, případně pojistného podvodu. MMR se domnívá, že tato osoba prodávala zájezdy za situace, kdy již věděla o finančních obtížích své cestovní kanceláře, přičemž hrubě zkreslila údaje o počtu plánovaných zájezdů při uzavírání pojistné smlouvy. Dalším případem je úpadek cestovní kanceláře, kde byla sice pojistná smlouva uzavřena a platná, ale její účinnost byla podmíněna zaplacením první splátky pojistného, k čemuž však nedošlo. Tento případ vedl předkladatele novely k návrhu změny Zákona, podle kterého bude povinností cestovních kanceláří předkládat k žádosti o koncesi pojistnou smlouvu včetně dokladu o zaplacení pojistného oproti stávajícímu stavu, kdy Zákon uváděl „platnou“ pojistnou smlouvu bez stanovení povinnosti zaplacení pojistného v době podání žádosti (viz příloha č. 4 – Finanční ukazatelé související s úpadky CK).

V souvislosti s předkládanou novelizací právní úpravy činnosti cestovních kanceláří a cestovních agentur uvádíme vybraná data z této oblasti cestovního ruchu, týkající se počtu subjektů na trhu, jejich formy, tržby a počty pracovníků včetně mezd (čerpáno z materiálů

„Hodnocení a predikace vývoje cestovního ruchu ČR – III. Etapa do září 2012“, zpracovala firma Magconsulting s. r. o. v září 2012):

Níže uvedená data dále ukazují počty podniků a podnikatelské struktury cestovních kanceláří a agentur (včetně jiných rezervačních a souvisejících činností) podle nové klasifikace CZ NACE N 79 k poslednímu dni v měsíci červnu 2012. V meziročním srovnání se ukazuje mírné snižování počtu firem a jejich zaměstnanců.

Cestovní kanceláře, agentury a jiné rezervační činnosti k 30. 6. 2012 – počty podniků										
Sekce, oddíl, skupina CZ NACE			Počty organizací podle právních forem a NACE 3							
			celke m	z toho		z PO zejména				
				FO	PO	OS	AS	družstv a	SP	ZO a ostatní
N	Činnost cestovních agentur, kanceláří a jiné rezervační a související činnosti		11 299	8 863	2 436	2 146	50	9	0	231
	79.1	Nezařazeno	4	4	0	0	0	0	0	0
	79.1	Činnost cestovních agentur a cestovních kanceláří	7 953	5 623	2 330	2 095	47	9	0	179
	79.9	Ostatní rezervační a související činnosti (vč. průvodcovských)	3 342	3 236	106	51	3	0	0	52

Pramen: RES ČSÚ

Podnikatelské struktury CK a CA ve velikosti podniků (počtu zaměstnanců) k 30. 6. 2012 podle CZ-NACE									
N	Oddíl	FO, PO	Podniky s počtem pracovníků						Celkem
			0	1 – 19	20 – 99	100 – 499	500 – 999	1000 a více	
	79	FO	8 542	318	3	0	0	0	8 863
		PO	1 317	1 045	67	6	0	1	2 436
		celkem	9 859	1 363	70	6	0	1	11 299
	Pro porovnání stav k 31. 3. 2011								
	79	FO	8 663	312	3	0	0	0	8 978
		PO	1 355	990	68	8	1	0	2 422
		celkem	10 018	1 302	71	8	1	0	11 400

Pramen: RES ČSÚ

K ekonomickým výsledkům NACE 79 uvádíme níže porovnání údajů vždy za první čtvrtletí běžného roku, od roku 2008. Celkové tržby za prodané zájezdy se za první čtvrtletí zvýšily o 756 mil. (+ 9,9 %). Ze souhrnného přehledu vyplývá mírně navyšující se stav počtu zaměstnanců a rostoucí průměrná hrubá měsíční mzda na jednu fyzickou osobu. Ta se v prvním kvartálu letošního roku v meziročním srovnání zvýšila o cca 2 045 Kč. Taktéž ostatní ekonomické ukazatele v meziročním srovnání rostou.

Ekonomické výsledky CK a CA za 1. čtvrtletí let 2008 - 2012 – NACE 79					
	I. čtvrt. 2008	I. čtvrt. 2009	I. čtvrt. 2010	I. čtvrt. 2011	I. čtvrt. 2012
Pracovníci celkem	13 161	13 063	12 244	11 781	12 228
v tom					
počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	4 182	4 339	4 119	3 969	4 124
průměrný evidenční počet zaměstnanců ve FO	8 979	8 724	8 125	7 812	8 104
Mzdy (bez ostatních osobních nákladů) v mil. Kč	481	498	502	502	570
Průměrná hrubá měsíční mzda na 1 FO v Kč	17 835	19 021	20 603	21 415	23 460
Tržby celkem v mil. Kč	7 929	8 964	7 703	7 622	8 378
v tom					
tržby za zboží v mil. Kč	45	36	105	86	118
tržby za vlastní výrobky a služby v mil. Kč	7 884	8 928	7 598	7 535	8 261
Tržba na pracovníka tis. Kč	602,4	686,2	629,2	646,9	685,2
Výkony vč. OM v mil. Kč	7 896	8 933	7 648	7 576	8 327
Výkonová spotřeba v mil. Kč	7 158	7 717	6 623	6 428	7 227
Účetní přidaná hodnota v mil. Kč	738	1 215	1 025	1 147	1 100
Podíl účetní přidané hodnoty na výkonech v %	9,3	13,6	13,4	15,1	13,2

Pramen: ČSÚ

Ekonomické výsledky CK a CA v roce 2011 – NACE 79					
	I/4	II/4	III/4	IV/4	2011
Pracovníci celkem	11 638	11 824	12 447	12 082	11 998
v tom					
počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	3 974	3 974	4 529	4 178	4 164
průměrný evidenční počet zaměstnanců ve FO	7 664	7 850	7 918	7 904	7 834
Mzdy (bez ostatních osobních nákladů)	478	508	522	497	2 005

v mil. Kč					
Průměrná hrubá měsíční mzda na 1 FO v Kč	20 812	21 550	21 970	20 976	21 331
Tržby celkem v mil. Kč	7 497	9 769	16 192	8 093	41 552
v tom					
tržby za zboží v mil. Kč	20	72	91	63	245
tržby za vlastní výrobky a služby v mil. Kč	7 477	9 697	16 102	8 030	41 307
Tržba na pracovníka tis. Kč	644,2	826,3	300,9	669,8	3 463,4
Výkony vč. OM v mil. Kč	7 481	9 713	16 107	8 039	41 339
Výkonová spotřeba v mil. Kč	6 353	8 888	13 470	7 696	36 408
Účetní přidaná hodnota v mil. Kč	1 128	825	2 636	342	4 931
Podíl účetní přidané hodnoty na výkonech v %	15,1	8,5	16,4	4,3	11,9

Pramen: ČSÚ

Přehled o aktivních cestovních kancelářích, přerušeném podnikání, zrušených koncesích, kladných stanoviscích vydaných MMR k žádostem o koncesi, záporných stanoviscích vydaných MMR k žádostem o koncesi a o úhrnu kladných stanovisek od roku 2000 do příslušného roku, (2009 až 2013):

rok	aktivní CK	přerušen o	zrušen o	kladná stanoviska MMR	záporná stanoviska MMR	celkem kladných stanovisek MMR od roku 2000
2009	1066	300	445	108	0	1841
2010	1064	302	510	83	1	1924
2011	1039	346	534	106	2	2030
2012	1092	432	564	80	2	2110
2013	1018	558	626	81	6	2191

Pramen: MMR

V roce 2013 bylo evidováno 1040 „aktivních“ cestovních agentur, resp. 1218 provozoven.

Identifikace dotčených subjektů

Subjekty dotčenými navrhovanou novelou jsou spotřebitelé (klienti cestovních kancelářů a cestovních agentur). Navrženými opatřeními dojde k posílení jejich ochrany v případě úpadku cestovní kanceláře, zlepšení jejich informovanosti a to jak v případě uvedení informace zprostředkování zájezdu prostřednictvím cestovní agentury, kdy musí být informace týkající se toho, kdo je organizátorem zájezdu (tj. o jakou cestovní kancelář se jedná), jakož i další podstatné informace o zájezdu, zřetelně uvedena na stejné úrovni internetové stránky v případě prodeje zájezdu prostřednictvím internetu.

Dalšími dotčenými subjekty jsou provozovatelé cestovních kanceláří a provozovatelé cestovních agentur. Pro provozovatele cestovních kanceláří se zavádí rozšíření jejich povinností vůči ministerstvu (např. nově se zavádí povinnost předložit originál či úředně ověřenou kopii platné pojistky). Ministerstvo následně tuto pojistku uveřejní v seznamu cestovních kanceláří veřejně přístupném na svých internetových stránkách. Dle § 2777 odst. 2 občanského zákoníku uvede pojistitel v pojistce alespoň následující údaje: číslo smlouvy, určení pojistitele a pojistníka, určení oprávněné osoby nebo způsobu, jakým bude určena, pojistnou událost a pojistné nebezpečí a pojistnou dobu. Dalším zásadním rozšířením povinností pro provozovatele cestovních kanceláří je např. povinnost vést za každý kalendářní měsíc průkaznou evidenci o prodaných zájezdech včetně výše tržeb za tyto jednotlivé zájezdy a poukazy na zájezd a povinnost předložit ministerstvu novou pojistnou smlouvu. Novou pojistnou smlouvou se rozumí i její prodloužení na další pojistné období. Cestovní agentura je nově povinna v případě nabízení zájezdu prostřednictvím internetových stránek uvést informaci pro kterou cestovní kancelář je prodej zprostředkováván na stejné úrovni internetové stránky jako podstatné informace o prodávaném zájezdu.

Do výčtu dotčených subjektů navrhovanou novelou patří i pojišťovny poskytující pojistný produkt povinného pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře. Povinnosti pojišťoven rozšiřuje dále novela o povinnosti vůči ministerstvu, zejména se jedná o doručení nové pojistné smlouvy či doručení změny pojistné smlouvy.

Popis cílového stavu

Hlavním cílem Návrhu zákona je uvedení terminologie Zákona do souladu s občanským zákoníkem, zejména části týkající se povinného pojištění záruky, a zajištění zvýšené ochrany a jistoty zákazníka v případě úpadku cestovní kanceláře v plném rozsahu jeho nároků tak, jak je definuje Směrnice. Návrh Zákona proto obsahuje zpřesňující ustanovení o povinném pojištění cestovní kanceláře proti úpadku tak, aby byla jednoznačně, transparentně a beze zbytku zajištěna ochrana zákazníků odpovídající Směrnici a byly tak co možná nejvíce eliminovány snahy o výklad Zákona v neprospěch samotných zákazníků.

Návrh zákona předkládá MMR především na základě vyhodnocení současného stavu v oblasti podnikání cestovních kanceláří a cestovních agentur po řadě konzultací se zástupci odborné veřejnosti (zástupci asociací cestovních kanceláří a agentur, asociace pojišťoven, spotřebitelských organizací a dalších) jako i konzultací se zástupci Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva financí a Ministerstva průmyslu a obchodu.

Dalším impulzem k předložení novely je skutečnost, že se zpozdila revize Směrnice, na kterou MMR čekalo, aby mohlo do případné novely Zákona již implementovat prvky z provedené revize Směrnice.

Přehled novelizačních bodů v předkládané novele Zákona:

- změna názvu zákona;
- upravení definice zájezdu;
- sjednocení terminologie Zákona s terminologií občanského zákoníku;

- zlepšení informovanosti spotřebitele o tom, kdo pořádá (organizuje) zájezd prodáváný zprostředkovatelem, tedy cestovní agenturou nebo jinou cestovní kanceláří prostřednictvím internetu (jedná se zejména o on-line prodej zájezdu);
- zahrnutí ceny zaplacené za platební prostředek vydaný cestovní kanceláří k zaplacení zájezdu (poukaz na zájezd) do ceny zájezdu;
- legislativně technické úpravy související se sjednocením terminologie s živnostenským zákonem (např. nahrazení pojmu „koncesní listina“ pojmem „koncese“);
- zavedení povinnosti pro žadatele o koncesi předložit doklad o zaplacení pojistného jakožto součásti žádosti o koncesi;
- zavedení ministerstvem vedeného veřejně přístupného seznamu cestovních kanceláří;
- rozšíření povinného pojištění záruky pro případ úpadku o zahrnutí pojistného plnění v případě, že úpadek cestovní kanceláře byl způsoben úmyslně;
- zpřesnění ustanovení o pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře tak, aby nebylo možné je vykládat jinak než tak, jak upravuje Směrnice, tedy pojištění musí krýt veškeré zákonné nároky zákazníků v plné výši;
- upřesnění ustanovení týkající se terminologie „škodné“ a „pojistné“ události;
- zavedení povinnosti pro cestovní kanceláře vést za každý kalendářní měsíc průkaznou evidenci o prodaných zájezdech včetně výše tržeb za tyto zájezdy;
- zavedení informačních povinností pro cestovní kanceláře a pojišťovny;
- založení oprávnění pro MMR pozastavit oprávnění cestovní kanceláře prodávat další zájezdy nebo rozšiřovat platné smlouvy na zájezdy v případě podezření na nedostatečné pojištění;
- stanovení dozoru nad dodržováním zákona, včetně upřesnění podmínek výkonu dozoru MMR;
- stanovení správních deliktů provozovatelů cestovních kanceláří a cestovních agentur při neplnění povinností stanovených Zákonem včetně sankcí;
- legislativně technické zpřesnění textu ustanovení obsahujícího definici lyžařského areálu.

Zhodnocení rizika

Nejednotnost, byť v praxi ojedinělá, výkladu konkrétních ustanovení o povinném pojištění záruky pro případ úpadku může vést ke vzniku rizika pro zákazníky cestovních kanceláří. S tím souvisí i nebezpečí nesplnění jejich případných nároků pojišťovnami v případě úpadku cestovní kanceláře v plné výši a rozsahu stanoveném Zákonem. Jde především o odpovědnost pojišťovny, aby touto zárukou pokrývala všechny sjednané smlouvy o zájezdu tak, aby zákazníci byli v každém okamžiku v plné výši chráněni před důsledky jejího úpadku. Pojišťovna nese riziko realizace této záruky.

Ministerstvo se zaměřilo na provedení zejména takových úprav v zákoně, které budou mít preventivní účinek, budou eliminovat vznik podmínek pro případné podvodné jednání a zamezí různému výkladu ustanovení týkajících se zejména povinného pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře.

Pro lepší ilustraci možných rizik je k Důvodové zprávě přiložena Příloha č. 1 - Přehled úpadků cestovních kanceláří od roku 2002.

V rámci zhodnocení rizik dodatečné regulace pro cestovní kanceláře a pojišťovny

zpracovatel Hodnocení dopadů regulace (RIA) zastává názor, že v souvislosti s navrhovanou právní úpravou dojde k zátěži cestovních kanceláří a pojišťoven. Jedná se však o zátěž v podobě zejména časových nákladů. Nově zaváděná povinnost cestovních kanceláří předkládat originál či ověřenou kopii platné pojistky ministerstvu a případně mu poskytovat další informace související s uzavřením pojistné smlouvy je založena na výstupech z existujících údajů a informací, které cestovní kancelář běžně vytváří a jsou u ní k dispozici. Tato povinnost tudíž neznámá nepřiměřenou zátěž ani překážku v podnikání, byť určité mírné zatížení těmto cestovním kancelářím zřejmě přinese. Vzhledem k dosavadním zkušenostem v souvislosti s úpadky cestovních kanceláří zejména v posledních dvou letech je však toto nepatrné zvýšení administrativního zatížení cestovních kanceláří zcela zanedbatelné s ohledem na hlavní cíl novely Zákona, kterým je dosažení vyšší jistoty spotřebitele ve smluvním vztahu, založeném smlouvou o zájezdu v případě úpadku cestovní kanceláře.

Zpracovatel se domnívá, že pojistné v rámci povinného pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře nebude podstatně zvýšeno, nicméně otázka nastavení výše pojistného je čistě bilaterálním vztahem mezi pojišťovnou a cestovní kanceláří.

Ve vztahu k zákazu diskriminace nevykazuje platný právní stav nutnost úprav.

Návrh variant řešení k jednotlivým navrhovaným legislativním bodům právní úpravy

Platební prostředek vydaný cestovní kanceláří k zaplacení zájezdu (poukaz na zájezd)

Varianta 0

Nulová varianta znamená ponechání současného stavu, kdy cena zaplacená za platební prostředek vydaný cestovní kanceláří k zaplacení zájezdu (poukaz na zájezd) není zahrnutý do pojištění pro případ úpadku.

Varianta 1

Varianta 1 spočívá v přijetí ustanovení, dle kterého se cenou zájezdu rozumí rovněž cena zaplacená za platební prostředek vydaný cestovní kanceláří k zaplacení zájezdu. Tyto platební prostředky v praxi bývají označovány nejčastěji jako „poukaz na zájezd“ nebo „dárkový poukaz na zájezd“. Vzhledem k tomu byla zavedena legislativní zkratka „poukaz na zájezd“. Oprávněným k pojistnému plnění pojišťovnou v případě úpadku cestovní kanceláře je držitel tohoto poukazu na zájezd.

Informovanost spotřebitele o tom, kdo pořádá zájezd, jehož prodej zprostředkovává zprostředkovatel prostřednictvím internetu

Varianta 0

Nulová varianta znamená ponechání současného stavu, kdy provozovatel cestovní agentury není povinen uvést informaci o tom, kdo je organizátor zájezdu (tj. cestovní kancelář) v případě elektronických forem na stejné úrovni internetové stránky jako další informace o

zájezdu. Tato informace pak může být uvedena v dalších vrstvách internetové prezentace a zanikne tím její důležitost pro zákazníka. Ponechání tohoto stavu vede k nedostatečnému nebo nepřehlednému informování spotřebitele o tom, kdo zájezd organizuje a kdo je zprostředkovatelem, zákazník tak nemá mnohdy možnost regulérního výběru cestovní kanceláře.

Varianta 1

Tato varianta spočívá v přijetí navrhované změny v tom smyslu, že informace o tom, kdo organizuje zájezd (cestovní kancelář organizující zájezd), kdo je zprostředkovatel zájezdu (cestovní agentura) a další informace o zájezdu musí být zřetelně uvedeny na stejné úrovni internetové stránky jako podstatné informace o zájezdu. Pakliže jsou podstatné informace o zájezdu (např. cena zájezdu, místo pobytu, termín zahájení a ukončení zájezdu) uvedeny na různých úrovních internetových stránek, pak informace o tom, kdo organizuje zájezd, musí být uvedena na každé této úrovni. Potenciální klient se tak nemusí zdlouhavě „proklikávat“ různými vrstvami internetové stránky za účelem zjištění toho, kdo organizuje zájezd. Toto opatření přispěje k vyšší ochraně spotřebitele (klienta cestovní kanceláře), ke zvýšení jeho informovanosti a orientaci na trhu cestovního ruchu.

Úprava pojmu „koncesní listina“ na pojem „koncese“

Varianta 0

Nulová varianta ponechá pojem koncesní listina, který však není v souladu s terminologií zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Tento nesoulad v terminologii by mohl vést k nejasnostem ve výkladu zákona.

Varianta 1

Varianta 1 zavádí pojem „koncese“, čímž bude zajištěn soulad s terminologií zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Podmínky udělení koncese

Varianta 0

Nulová varianta znamená ponechání stávajícího ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) Zákona č. 159/1999 Sb. beze změn. To znamená, že žadatel o koncesi přikládá k žádosti „platnou“ pojistnou smlouvu.

Varianta 1

Varianta 1 představuje doplnění ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) o předložení dokladu o zaplacení pojistného, pojistky a platných pojistných podmínek. Tato úprava reaguje na konkrétní případ úpadku podnikající fyzické osoby, kdy tato měla uzavřenu platnou smlouvu o pojištění záruky pro případ úpadku, avšak nezaplatila pojišťovně pojistné ani spoluúčast a účinnost smlouvy tedy nikdy nenastala, tudíž pojišťovna neposkytla při úpadku cestovní kanceláře pojistné plnění zákazníkům. Zavedení povinnosti předložit doklad o zaplacení pojistného bude sloužit jako preventivní opatření, aby bylo podobným situacím v budoucnu zamezeno. Účelem zpřísnění podmínek pro vydání koncese je zvýšení ochrany klientů cestovní kanceláře.

Zavedení veřejně přístupného seznamu cestovních kanceláří
--

Varianta 0

Nulová varianta by znamenala ponechání současného stavu, to znamená nevedení ministerstvem žádného veřejně přístupného seznamu cestovních kanceláří.

Varianta 1

Varianta 1 představuje doplnění § 5 o nový odstavec 5, podle kterého ministerstvo povede na svých internetových stránkách veřejně přístupný seznam cestovních kanceláří. Z daného seznamu se spotřebitel zejména dozví, zda a u jaké pojišťovny je cestovní kancelář pojištěna proti úpadku. V tomto seznamu bude též zveřejněn údaj o tom, zda cestovní kancelář má zákaz uzavírat smlouvy o zájezdu a rozšiřovat smlouvy již uzavřené na základě pravomocného rozhodnutí ministerstva podle § 10a odst. 2 písm. b).

Zpřesnění ustanovení o povinném pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře
--

- a) zahrnutí ceny zaplacené za poukaz na zájezd do plnění, na které má právo zákazník v případě úpadku cestovní kanceláře**

Varianta 0

Nulová varianta spočívá v nezahrnutí ceny zaplacené za poukazy na zájezd do pojistného plnění, na které má zákazník právo v případě úpadku cestovní kanceláře.

Varianta 1

Tato varianta spočívá v doplnění § 6 odst. 1 písm. b), na základě kterého zákazníkovi cestovní kanceláře vzniká právo na pojistné plnění, i v případě, že cestovní kancelář z důvodu svého úpadku, mu nevrátí cenu zaplacenou za poukaz na zájezd.

- b) zpřesnění rozsahu smlouvy o pojištění záruky pro případ úpadku**

Varianta 0

Nulová varianta spočívá v ponechání ne zcela přesného stávajícího ustanovení § 6 odstavce 3 ohledně dopadu nové pojistné smlouvy na zájezdy prodané v době platnosti staré pojistné smlouvy.

Varianta 1

Nový odstavec 4 v § 6 zpřesňuje a zpřehledňuje stávající znění ustanovení § 6 odst. 3. Zpřesnění spočívá v tom, že je výslovně uvedeno, že pojištění pro případ úpadku se vztahuje rovněž na zaplacené poukazy na zájezd. Rovněž se stanoví, že pojistná smlouva musí být sjednána tak, aby se pojištění vztahovalo na veškeré prodané v době platnosti této smlouvy, ledaže cestovní kancelář uzavře novou pojistnou smlouvu, která se vztahuje i na smlouvy o zájezdu, uzavřené před jejím uzavřením (včetně zaplacených poukazů na zájezd). Cílem navrhovaného upřesnění je, aby každý jednotlivý zájezd byl vždy kryt pojištěním, a to buď starou pojistnou smlouvou, anebo novou pojistnou smlouvou.

c) zahrnutí pojistného plnění v případě, že úpadek cestovní kanceláře byl způsoben úmyslně

Varianta 0

Nulová varianta by znamenala nedoplnění stávajícího § 6 o nový odstavec 4, kdy by nebylo zahrnuto pojistné plnění v případě, že úpadek cestovní kanceláře byl způsoben úmyslně.

Varianta 1

Varianta 1 stanoví, že ve smlouvě o pojištění pro případ úpadku nesmí být vyloučeno pojistné plnění pojišťovnou v případě, že úpadek byl způsoben úmyslně. Navrhovaná úprava reaguje na rozhodnutí SD EU ve věci C-134/11 Blödel-Pawlik ukládá sjednat pojistnou smlouvu tak, aby pojistitel byl povinen plnit i v případě, že úpadek cestovní kanceláře bude způsoben úmyslně.

d) limit pojistného plnění

Varianta 0

Nulová varianta by znamenala ponechání stávajícího znění § 8, ve kterém je konkrétní právní úprava pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře beze změn. V praxi dochází k pokusům o nesprávný výklad stávajícího znění Zákona. To v některých případech úpadku cestovních kanceláří ztěžuje zákazníkům těchto zkrachovalých cestovních kanceláří účinné domožení se svých práv předvídaných Směrnicí. Předkladatel novely Zákona, jak je již uvedeno výše v Důvodové zprávě, zastává stanovisko, že Směrnice je v současné době plně Zákonem implementována.

Varianta 1

Zákon stanoví povinnost pojištění záruky pro případ úpadku jako podmínku, bez které cestovní kancelář nemůže vykonávat svou činnost. Doposud platné znění Zákona bylo

založeno na předpokladu, že smluvní strany pojistné smlouvy budou spolupůsobit k tomu, aby sjednané pojištění v případě úpadku cestovní kanceláře bylo pro zákazníka dostatečnou zárukou repatriace či vrácení vložených prostředků v případě, že cestovní kancelář nesplní své závazky ze smlouvy o zájezdu (dříve z cestovní smlouvy). Z tohoto důvodu také Zákon založil povinnost cestovní kanceláře poskytnout pojišťovně potřebné podklady, zavedl povinný rozsah pojistného plnění, povinnou minimální pojistnou částku a počítal, byť to nebylo explicitně upraveno, s aktivní rolí pojišťoven při posuzování podmínek pro sjednání pojistné smlouvy, určování pojistných podmínek, sjednávání konkrétní pojistné částky atd. Vzhledem k tomu, že tato úprava zapracovává Směrnici, zůstávají základní principy v návrhu novely Zákona zachovány. Návrh zákona tak v oblasti definování dostatečné záruky repatriace či vrácení vložených prostředků pro zákazníka pouze upřesňuje v § 6 až § 8 požadavky na pojistnou smlouvu o povinném pojištění záruky pro případ úpadku a výslovně upravuje úlohu pojistitelů včetně následků, pokud pojistitel této úloze nedostojí. Zpracovatel Hodnocení dopadů regulace (RIA) dospěl k závěru, že je žádoucí učinit patřičné kroky k větší informovanosti klientů (zákazníků) cestovních kanceláří tak, aby tito měli možnost na veřejně přístupné databázi zjistit, zda konkrétní cestovní kancelář je pojištěna pro případ úpadku, u jaké pojišťovny, a pro jaké období. Tím, že zákazník bude mít do této databáze přístup, bude se moci informovaně rozhodnout (učinit informované rozhodnutí) – vybrat si pro sebe vhodnou cestovní kancelář.

Návrh zákona stanoví v souladu s ustanovením § 2779 a násl. občanského zákoníku přímo zákonem některé požadavky na obsah, pojistné smlouvy o povinném pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře. Podle platné úpravy Zákona nesmí být limit pojistného plnění zásadně nižší než 30% plánovaných tržeb z prodeje zájezdů. Nově se stanoví, že je-li ujednan limit pojistného plnění, musí tento činit minimálně 4 000 000,- Kč v případě, že cestovní kancelář organizuje, nabízí a prodává zájezdy, jejichž součástí je letecká nebo námořní lodní doprava, a 1 000 000,- Kč v případě, že cestovní kancelář organizuje, nabízí a prodává pouze zájezdy, jejichž součástí není letecká nebo námořní lodní doprava. Cestovní kancelář a pojišťovna jsou povinny zvýšit dohodnutý limit pojistného plnění, pokud okolnosti nasvědčují tomu, že dohodnutý limit pojistného plnění by vedl k omezení rozsahu práva na pojistné plnění vyplývajícího z § 6 odst. 1.

Na základě požadavku Ministerstva financí byla do § 8 odst. 2 doplněna následující věta: „Musela-li si být pojišťovna při uzavírání pojistné smlouvy nebo v průběhu trvání pojištění vědoma, že ujednaný limit pojistného plnění nezajišťuje rozsah pojistné ochrany podle věty první, nemůže v případě pojistné události omezit pojistné plnění ujednaným limitem.“ Jde o zmírnění odpovědnosti pojišťovny za sjednaný limit pojistného plnění v případech, kdy ani při vynaložení veškerého úsilí nemůže ovlivnit jednání cestovní kanceláře. Je především na její odpovědnosti, aby touto zárukou pokrývala všechny sjednané smlouvy o zájezdu tak, aby zákazníci byli v každém okamžiku v plné výši chráněni v důsledku jejího úpadku.

Z hlediska platné právní úpravy pojištění tak nadále platí, že pojistník a pojistitel (cestovní kancelář a pojišťovna) sjednají pojistnou smlouvu na základě kvalifikovaného posouzení pojistného nebezpečí (pojistným nebezpečím se rozumí možná příčina vzniku pojistné události, tedy např. nedostatek obezřetnosti při provozování cestovní kanceláře, vývoj situace

v destinacích, úpadek smluvního partnera apod., ale v krajním případě též úmyslné jednání provozovatele cestovní kanceláře), pojistného rizika (pojistným rizikem se rozumí míra pravděpodobnosti vzniku pojistné události vyvolané pojistným nebezpečím, tedy nakolik je možné, aby nastalé pojistné nebezpečí vyvolalo pojistnou událost), popř. na základě dalších skutečností, a k tomu dohodnou konkrétní výši pojistného plnění – minimálně 30% z plánovaných tržeb za zájezdy, popř. z tržeb za zájezdy v loňském roce, je-li plán nižší, nejméně však výše uvedené minimální absolutní hodnoty (4 mil., 1 mil. Kč), a výši pojistného. Limit pojistného plnění musí být sjednán vždy tak, aby pojišťovna poskytla dostatečné záruky vyplývající z § 6 odst. 1, (tzn. pro zajištění navrácení vložených prostředků a pro návrat spotřebitele z místa pobytu v zahraničí do České republiky). Resp. pojišťovna nesmí omezit plnění ani v důsledku nedostatečně sjednaného pojistného limitu.

Dohled nad dodržováním Zákona pojišťovnami včetně ukládání sankcí přísluší České národní bance podle zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů (§ 84 a násl.). Pojištění záruky pro případ úpadku lze sjednat pouze u pojišťovny, která je oprávněna provozovat na území České republiky pojišťovací činnost a provozovat pojištění záruky (kauce) podle přílohy č. 1 bodu 15 tohoto zákona.

e) povinnost cestovní kanceláře vést průkaznou evidenci

Varianta 0

Dle nulové varianty není povinností cestovní kanceláře vést průkaznou evidenci o počtu prodaných zájezdů včetně výše tržeb za tyto zájezdy za každý kalendářní měsíc.

Varianta 1

Varianta 1 stanoví povinnost pro cestovní kancelář vedení za každý kalendářní měsíc průkazné (prokazatelné) evidence o počtu prodaných zájezdů a o výši tržeb za tyto zájezdy včetně tržeb za poukazy za zájezd. Za nesplnění této povinnosti je možno uložit pokutu do výše 500 tis. Kč. Účelem zavedení této povinnosti je zvýšení spolehlivosti údajů, které cestovní kancelář poskytuje pojišťovně.

f) spoluúčast cestovní kanceláře

Varianta 0

Varianta 0 znamená ponechání stávající právní úpravy, podle které výše částky, jíž se cestovní kancelář podílí na pojistné události (spoluúčast) nesmí být nižší než 2% ročních plánovaných tržeb z prodeje zájezdů.

Varianta 1

Podle § 2815 občanského zákoníku lze v pojistné smlouvě dohodnout, že osobě, které vzniká právo na pojistné plnění, půjde k tíži část škody (spoluúčast). Podle Zákona však má podíl pojištěné cestovní kanceláře na pojistné události zvláštní funkci – je zdrojem prostředků na úhradu repatriace, kterou pojišťovna zajišťuje obvykle ještě v době, kdy nemusí být zcela zřejmé, že nastala pojistná událost, a že bude tedy povinna plnit. Návrh zákona obsahuje ustanovení § 8 odst. 5, které zní „Je-li v pojistné smlouvě ujednáno, že se cestovní kancelář

podílí na pojistném plnění (spoluúčast), nesmí být tato ujednaná spoluúčast k tíži zákazníka. Plnění v rozsahu a výši stanovené v § 6 odst. 1 poskytuje zákazníkům vždy pojišťovna.“

Účelem navrhované úpravy je vyloučit, aby v případě sjednání spoluúčasti, byl dotčen zákazník. Návrh výslovně stanoví, že tím, kdo se podílí na pojistném plnění v případě sjednané spoluúčasti, je cestovní kancelář (nikoliv tedy obecně „oprávněná osoba“, v níž by bylo možné výkladem hledat i zákazníka) s tím, že zákazník bez ohledu na sjednanou spoluúčast obdrží celé plnění od pojišťovny, a pojišťovna se případně vypořádá s pojistníkem, tedy s cestovní kanceláří. Tím je eliminována možnost obvyklého postupu, totiž započtení spoluúčasti proti pojistnému plnění.

Dne 7. 11. 2012 proběhlo jednání s MF ČR k uplatněným připomínkám v rámci meziresortního připomínkového řízení. MMR ČR prosazuje smluvní volnost pro pojišťovnu a CK při sjednání spoluúčasti a její výše. Po vysvětlení MF stanovisko předkladatele přijalo. Do § 8 odst. 3 byla na základě doporučující připomínky MS doplněna věta: „Případná sjednaná spoluúčast nesmí být k tíži zákazníka cestovní kanceláře.“

g) informační povinnosti cestovní kanceláře a pojišťovny

Varianta 0

Varianta 0 znamená nerozšířit novelu zákona o ustanovení vymezující informační povinnosti cestovní kanceláře a pojišťovny.

Varianta 1

Zpracovatel Hodnocení dopadů regulace (RIA) dospěl k závěru, že je žádoucí učinit patřičné kroky k větší informovanosti klientů (zákazníků) cestovních kanceláří tak, aby tito měli možnost na veřejně přístupné databázi zjistit, zda konkrétní cestovní kancelář je pojištěna pro případ úpadku, u jaké pojišťovny a pro jaké období. Tím, že zákazník bude mít do této databáze přístup, bude se moci informovaně rozhodnout (učinit informované rozhodnutí). V Návrhu zákona se nově navrhuje upravit povinnost pojišťovny informovat ministerstvo o změně pojistné smlouvy v souvislosti s nárůstem tržeb za zájezdy a o odmítnutí uzavřít pojistnou smlouvu a dále povinnost pojišťovny poskytnout ministerstvu podrobnější informace a údaje na vyžádání. Dále se navrhuje stanovit pojišťovně povinnost informovat ministerstvo nejméně pět pracovních dnů předem o okamžiku zániku pojištění, pokud je výpovědní doba kratší, než deset pracovních dnů, nebo o konci lhůty, kterou stanovila cestovní kancelář v upomínce k zaplacení pojistného nebo jeho části. Pojištění zaniká podle § 2802 až § 2807 občanského zákoníku zejména uplynutím doby, nezaplacením pojistného, dohodou, nebo výpovědí. Ustanovení § 2790 a násl. občanského zákoníku upravují dále práva pojistitele pro případ, že se v době trvání pojištění pojistné riziko podstatně zvýší do té míry, že by pojistitel uzavřel smlouvu za jiných podmínek, pokud by pojistné riziko existovalo ve zvýšené míře již při uzavírání smlouvy, popř. že by smlouvu neuzavřel za takových podmínek vůbec. S výjimkou zániku pojištění dohodou a výpovědí do dvou měsíců od uzavření smlouvy (výpovědní doba osm dní) zná pojišťovna okamžik zániku smlouvy v zásadě nejméně jeden měsíc předem. Cílem navrhovaného ustanovení je zajistit včasnou informovanost ministerstva o blížícím se zániku povinného pojištění záruky cestovní kanceláře, aby případně mohlo lépe využít svých dozorových oprávnění a přispět tak k tomu,

aby na ukončené pojištění navazovalo nové odpovídající pojištění. Pokud jde o zánik pojištění dohodou, aby pojišťovna mohla své povinnosti podle navrhovaného ustanovení dostát, nezbyvá, než aby v dohodě byl sjednán jako den zániku pojištění takový den, který bude následovat po uplynutí uvedené lhůty, popř. aby si při sjednávání pojištění vymínila, že návrh na ukončení pojištění dohodou jí musí být cestovní kancelář doručen nejméně tolik dnů před zamýšleným dnem zániku pojištění, aby byla schopna uvedenou povinnost splnit. Pojišťovna oznamuje očekávaný zánik pojištění; jestliže bude před koncem pojištění uzavřen dodatek k pojistné smlouvě, jímž bude sjednáno nové pojištění na další období, popř. bude uzavřena nová pojistná smlouva, dozví se to ministerstvo podle § 8a odst. 3 a 4. V případě, že poslední informací, kterou ministerstvo získá, bude informace o dni zániku pojištění, může nejpozději v následující den konat, ověřit stav pojištění a případně přijmout odpovídající opatření

Zpracovatel Hodnocení dopadů regulace (RIA) dospěl při zpracování k závěru, že řádně zpracovaný podnikatelský záměr je nezbytnou podmínkou takové pojistné smlouvy, která uspokojí v případě pojistného plnění všechny oprávněné klienty (zákazníky) cestovní kanceláře, která je v úpadku.

Dozor nad dodržováním Zákona

Varianta 0

Nulová varianta představuje ponechání stávající právní úpravy, podle které MMR pouze vydává stanovisko k žádosti žadatele o vydání koncese pro příslušný živnostenský úřad a dále jako orgán vydávající toto stanovisko má možnost v souladu s § 58 odst. 2 živnostenského zákona pouze podat příslušnému živnostenskému úřadu návrh na zrušení, případně pozastavení koncese na provozování živnosti cestovní kanceláře v případě, že podnikatel závažným způsobem porušuje podmínky stanovené rozhodnutím o udělení koncese, živnostenským zákonem nebo Zákonem. Jinou ingerenci v oblasti dozoru nad cestovními kancelářemi Zákon MMR neumožňuje.

Varianta 1

Varianta 1 představuje doplnění ustanovení o dozoru nad plněním jednotlivých povinností zakotvených v Zákoně cestovními kancelářemi a cestovními agenturami. Dozor nad jednotlivými povinnostmi uloženými Zákonem cestovní kanceláři nebo cestovní agentuře vykonávají příslušné živnostenské úřady s výjimkou některých povinností, kdy dozor vykonává MMR. Jedná se o dozor nad plněním povinností cestovních kanceláří usazených na území ČR, dále pak dozor nad tím, aby byla cestovní kancelář pojištěna proti úpadku po celou dobu provozování živnosti, aby nezprostředkovávala prodej zájezdu pro subjekt, který není cestovní kancelář, měla v souladu se Zákonem označenou provozovnu a všechny propagační materiály a poskytovala na žádost MMR nezbytné doklady a informace k výkonu jeho dozoru. Za tímto účelem se navrhuje doplnění a upřesnění informačních povinností cestovních kanceláří a pojišťoven.

Rozhodnutí o pozastavení oprávnění cestovní kanceláře k uzavírání smluv o zájezdu a k rozšiřování smluv o zájezdu již uzavřených

Varianta 0

Varianta nulová ponechává stávající stav beze změn. V současném znění Zákona není upraveno vydání rozhodnutí, jímž by se pozastavilo oprávnění cestovní kanceláře prodávat nové zájezdy nebo rozšiřovat smlouvy o zájezdech již uzavřených, v případě zjištění ministerstva při výkonu dozoru, že cestovní kancelář vůči pojišťovně nesplnila některou z povinností uložených jí zákonem (zejména zvýšení tržeb z prodeje zájezdu).

Varianta 1

Nedostatečné pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře je podle dosavadních zkušeností s prováděním zákona č. 159/1999 Sb. zřejmě nejvýznamnějším rizikem pro zákazníka; opatření podle odstavce 2 představuje tomu odpovídající významný zásah do práv cestovní kanceláře. Aby tohoto opatření nebylo možno použít v jiných případech, navrhuje se, aby důvodem jeho uplatnění mohlo být výlučně porušení povinnosti cestovní kanceláře vůči pojišťovně, a to výlučně porušení takové povinnosti, kterou jí ukládá Zákon, nikoliv tedy např. povinnosti smluvně převzaté.

Na řízení o vydání rozhodnutí, jímž se pozastavuje oprávnění cestovní kanceláře prodávat nové zájezdy nebo rozšiřovat smlouvy o zájezdech již uzavřené (tedy např. rozšiřovat okruh osob pod jednou smlouvou o zájezdu apod.), se obecně vztahuje formální řízení podle správního řádu. Jestliže však má být opatření dostatečně účinné, je třeba v případě, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, umožnit, aby zahájení řízení bylo spojeno s vydáním rozhodnutí obdobně, jako v případě příkazu (§ 150 správního řádu), aniž by však bylo možné podáním opravného prostředku rozhodnutí od počátku zrušit, popř. podáním opravného prostředku dosáhnout odkladu vykonatelnosti rozhodnutí. Návrh směřuje k tomu, aby rozhodnutí o pozastavení uvedeného oprávnění cestovní kanceláře působilo tak dlouho, dokud nebude zjednána náprava zjištěného nedostatku, tedy dokud nebude doloženo odpovídající pojištění. Návrh předpokládá, že ministerstvo je dostatečně limitováno v užívání tohoto institutu odpovědnosti za škodu, kterou by mohlo nesprávným rozhodováním cestovní kanceláři způsobit, proto další podmínky návrh nepředpokládá.

Vložení nové části o správních deliktech

Varianta 0

Varianta nulová ponechává stávající stav beze změn. V současném znění Zákona nejsou upraveny správní delikty.

Varianta 1 Varianta 1 nově vkládá do Zákona komplexně zpracovanou část o správních deliktech, ve kterých jsou vydefinovány skutkové podstaty deliktů, pokuty u konkrétních deliktů a doplněna společná část o posuzování závažnosti spáchaných deliktů, lhůt pro zánik

odpovědnosti a stanovení, že pokuty jsou příjmem státního rozpočtu. Výše pokut byla stanovena ve výši odpovídající pokutám za spáchání správních deliktů podle živnostenského zákona. Současně se vkládá ustanovení o oprávnění MMR zakázat v případě podezření na podpojištění cestovní kanceláři prodej dalších zájezdů nebo rozšiřování platných smluv na dobu do odstranění zjištěných nedostatků. Zákon neupravuje uložení sankcí pojišťovnám, neboť tyto sankce v případě porušení právních předpisů České republiky jsou upraveny v zákoně o pojišťovnictví, přičemž orgánem příslušným sankce ukládat je ČNB.

Zpřesnění pojmu „lyžařský areál“

Varianta 0

Varianta nulová nechává stávající stav beze změn. V současném znění Zákona dochází v praxi ke spornému výkladu, neboť lyžařský areál nemusí mít vždy (a nemá) zároveň sjezdové a běžecké tratě a ostatní specifické tratě (např. snowpark, freeride, dětské parky).

Varianta 1

Zpracovatel Hodnocení dopadů regulace (RIA) při rozboru ustanovení § 11c dospěl k závěru, že toto ustanovení je legislativně technicky nepřesné. Variantou 1 se navrhuje vyloučit nepřesnost výkladu, neboť slovo „a“ je spojkou slučovací. Navrhovanou úpravou se dosáhne shody významu pojmu „lyžařský areál“ se skutečností. Na tuto významovou nepřesnost zpracovatele upozornil i Svaz provozovatelů vleků a lanovek. Zpracovatel doporučuje využít otevření zákona k odstranění této legislativně technické nepřesnosti.

Přechodná ustanovení

Varianta 0

Varianta nulová nepředpokládá přechodná ustanovení.

Varianta 1

Vzhledem k tomu, že navrhovaná úprava nepřináší zásadní změny, ale pouze upřesnění dosavadního textu, navrhuje se pouze 15 dní doby legisvakance, avšak zároveň se navrhuje přechodné ustanovení.

1. bod upravuje režim, podle kterého se vede řízení zahájené do dne nabytí účinnosti tohoto zákona tak, že tato řízení budou dokončena podle zákona č. 159/1999 Sb. ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. bod počítá se 4 měsíci ode dne nabytí účinnosti novely na uvedení pojistných smluv o povinném pojištění záruky do souladu s požadavky podle tohoto zákona, jinak se cestovní kancelář považuje za nepojištěnou.
3. bod má zejména předejít tomu, aby se dohodou o zániku pojištění část prodaných, ale ještě nerealizovaných zájezdů, vyloučila z pojistného krytí.

Vyhodnocení nákladů a přínosů

Návrh zákona si nevyžádá žádné zvýšené náklady na státní správu, MMR zajistí nově upravený výkon dozoru nad činností cestovních kanceláří v rámci reorganizace stávajících personálních i finančních kapacit odboru cestovního ruchu. Většina navrhované správní agendy bude vedena v elektronické podobě. Finanční prostředky na elektronizaci agendy budou čerpány ze stávající rozpočtové kapitoly MMR (nebudou navyšovány požadavky navýšení státního rozpočtu).

Realizací novely Zákona v praxi nedojde ani k žádnému, vyčíslitelnému zvýšení administrativní zátěže podnikatelských subjektů, v tomto případě cestovních kanceláří, případně cestovních agentur. Veškeré nově definované podklady a informace, které je cestovní kancelář povinna poskytovat pojišťovně při sjednání povinného pojištění záruky pro případ úpadku si pojišťovny vyžadovaly i za současné právní úpravy s ohledem na riziko, které podstupují v souvislosti s uzavíráním pojistných smluv. Jedinou povinností cestovních kanceláří navíc oproti stávající právní úpravě je povinné předkládání kopie uzavřené pojistné smlouvy MMR (periodicita této povinnosti je v praxi jednak při zahájení podnikání a potom obvykle 1x za rok při sjednání, resp. prodloužení pojistné smlouvy). Nové informační povinnosti pojišťoven vůči MMR jsou jednak v zájmu samotných pojišťoven a jednak plně korespondují se zásadním cílem předkládané novely Zákona a jejím hlavním přínosem, kterým je zpřehlednění podmínek uzavírání pojistné smlouvy a s tím související zvýšení ochrany spotřebitele, resp. zákazníka cestovní kanceláře, v souladu se Směrnicí. Novela nepřináší do praxe novou právní úpravu, pouze jde o transparentnější a přesnější formulování stávajících podmínek pojištění pro případ úpadku cestovní kanceláře tak, aby nemohlo docházet k různým výkladům konkrétních ustanovení o pojištění. Zásadní změnou je v této souvislosti zavedení absolutních hodnot s cílem zásadně omezit možnost podpojištění (viz příloha č. 4 – Srovnávací analýza pojistného plnění u zkrachovalých CK). Tím se ČR chrání jako členský stát EU, který je odpovědný za úplnou implementaci Směrnice a nesl by případné následky nesprávné nebo neúplné implementace. Doplnění a zpřesnění některých povinností cestovních kanceláří v Zákoně má svůj odůvodněný základ ve snaze zajistit zcela jednoznačnou implementaci Směrnice a nedat již v budoucnu možnost různým výkladům konkrétních ustanovení Zákona. Hlavním a jediným cílem předkládané novely je zvýšit ochranu a jistotu zákazníků cestovních kanceláří. Jak je vidět z přehledu úpadků z poslední doby (viz Příloha č. 1 - Přehled úpadků cestovních kanceláří od roku 2002) mělo by naplnění tohoto cíle v co nejkratší době být zájmem všech zainteresovaných subjektů.

S odkazem na přílohu č. 4 (Finanční ukazatele související s úpadky cestovních kanceláří v období od 2004 do roku 2013), ve které jsou uvedena data oznámená pojišťovnami, předkladatel poukazuje na jednotlivé úpadky cestovních kanceláří v minulém období, u kterých nedošlo k plnému pojistnému plnění poškozeným zákazníkům ze strany pojišťoven. Jedná se o následující úpadky:

- Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.: v roce 2004 nebylo plněno 100% ve dvou případech, v roce 2012 v jednom případě, v roce 2013 v jednom případě;
- Generali pojišťovna, a.s.: v roce 2008 nebylo 100% plněno v jednom případě, v roce 2010 se jednalo také o jeden případ, v roce 2011 nebylo 100% plněno ve dvou případech, v roce 2012 se jednalo o jeden případ, o jeden případ se jednalo i v roce 2013;

- ERV, a.s.: v roce 2011 nedošlo k 100% pojistnému plnění v jednom případě;
- Slavia pojišťovna, a.s.: sdělila ministerstvu ohledně jednoho úpadku CK v roce 2013, že pojistné plnění nebylo ukončeno;
- Poist'ovna Kooperativa, a.s.: nedodala potřebné údaje k úpadku CK v roce 2013.

Návrh řešení

Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

K Variantám 0 v jednotlivých dílčích návrzích předkládané novely Zákona

Vzhledem ke všem skutečnostem uvedeným výše v Důvodové zprávě není Varianta 0 (ponechání stávajícího znění Zákona a nepředložení jeho zpřesňující novely) možná. Důvodem je možné ohrožení zákonných práv zákazníků cestovních kanceláří, kdy by zákazníkům zkrachovalých cestovních kanceláří nebyly navraceny vložené prostředky v plné výši.

K Variantám 1 v jednotlivých dílčích návrzích předkládané novely Zákona

Varianta 1 se jeví jako jediná možná. Jen přijetím novely Zákona v souladu s Variantou 1 s odůvodněním jednotlivých detailních změn a doplnění konkrétních ustanovení Zákona popsaných v této Důvodové zprávě výše zajistí stát maximální ochranu zákazníků cestovních kanceláří v souladu se Směrnicí. Zároveň ČR zamezí případným různým výkladům a názorům, které mohou zpochybňovat provedenou implementaci Směrnice Zákonem. Varianta 1 obsahuje úpravu spočívající ve sjednocení terminologie s občanským zákoníkem a živnostenským zákonem.

Implementace doporučené varianty a vynucování

Státním orgánem odpovědným za implementaci evropského práva v oblasti služeb cestovních kanceláří je předkladatel novely – MMR. Doporučená varianta nepředpokládá novelizaci dalších předpisů. Dozorová činnost nad dodržováním povinností cestovních kanceláří v Zákonu je rozdělena mezi živnostenské úřady a nově plnění některých povinností dozoruje MMR, jako ústřední orgán ve věcech cestovního ruchu. K vynucování plnění povinností uložených Zákonem cestovním kancelářím budou dozorové orgány využívat nově nastavená ustanovení o správních deliktech právnických a podnikajících fyzických osob včetně jejich skutkových podstat a výše pokut za jejich spáchání, jakož i opatření k omezení možnosti prodávat nedostatečně pojištěné zájezdy.

Přezkum účinnosti regulace

Vzhledem ke zkušenostem z předchozích let, kde byl konstatován nárůst úpadků cestovních kanceláří (viz Příloha - Přehled úpadků cestovních kanceláří od roku 2002) a s tím souvisejících problémů předkladatel předpokládá přezkum účinnosti regulace maximálně do 1 roku od nabytí účinnosti. V rámci přezkumu provede MMR jednak vyhodnocení účinnosti nové právní úpravy a jednak detailní rozbor případných úpadků cestovních kanceláří po nabytí účinnosti nové právní regulace.

Konzultace a zdroje dat

Dne 29. 9. 2010 proběhlo pracovní jednání k případné novele zákona č. 159/1999 Sb., jednání se zúčastnili zástupci MMR, Asociace cestovních kanceláří ČR (dále jen „ACK ČR“), Asociace českých cestovních kanceláří a agentur (dále jen „AČCKA“), České národní banky (dále jen „ČNB“), a České asociace pojišťoven (dále jen „ČAP“). Účelem jednání byla diskuse ohledně ne zcela standardní transformace cestovní kanceláře na cestovní agenturu u právnické osoby. V rámci diskuze, ve které se měli jednotliví účastníci jednání vyjádřit, jakých ustanovení by se měla novela týkat, byly následující: zavedení dalších alternativ v případě pojištění či zajištění proti úpadku, možné zavedení pojištění proti úpadku u leteckých společností, atd. Všichni účastníci mohli své návrhy zaslat písemně. Ze závěrů jednání vyplynulo, že zatím není třeba novelizace stávajícího zákona č. 159/1999 Sb. a že připravovaná novela se spojí v rámci tzv. „velké“ novely zákona č. 159/1999 Sb. v souvislosti s připravovanou revizí evropské Směrnice Rady EU č. 90/314/EHS.

Dne 18. 1. 2012 proběhlo jednání zástupců MMR ČR a pojišťovny ohledně problematiky pojistného plnění pojišťovny vůči klientům v případě úpadku CK. Proběhla diskuse ohledně zavedení možných nástrojů řešení dané problematiky, kdy jedním z těchto nástrojů by mohla být i připravovaná novela zákona č. 159/1999 Sb.

Dne 15. 2. 2012 proběhlo jednání mezi zástupci MMR a ČAP. Jednání bylo uskutečněno v souvislosti s představením závěrů zpracovaných dvou odborných analýz, které si MMR nechalo zpracovat. První zadaná analýza se zabývala porovnáním vzájemného vztahu zákona č. 159/1999 Sb. a zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě. Druhá zadaná analýza se zabývala otázkou, zda je podle úpravy povinného pojištění záruky v zákoně č. 159/1999 Sb., pojišťovna oprávněna omezit pojistné plnění sjednanou částkou. Závěrem se strany dohodly na návrhu některých legislativních změn zákona č. 159/1999 Sb.

Dne 16. 5. 2012 proběhlo pracovní jednání se zástupci MMR, ACK ČR, AČCKA, ČAP a Sdružení ochrany spotřebitele (dále jen „SOS“) k připravované novele zákona č. 159/1999 Sb. Jednání navázalo na předešlá jednání v minulém období týkající se této problematiky. Byla zde představena prezentace pracovní verze připravované tzv. „dílčí“ novely. Byly prezentovány hlavní legislativní změny v rámci připravované novely, legislativní postup, atd. Jedním z diskutovaných témat bylo zavedení systému bankovní záruky u produktu pojištění pro případ úpadku u cestovních kanceláří. Na základě jednání a konzultace se zástupci bankovní asociace, bylo původním záměrem ministerstva, že by se Česká republika inspirovala systémem bankovní záruky na Slovensku. Následně však bylo zjištěno, že na Slovensku se takto nastavený systém neosvědčil.

Data týkající se činnosti cestovních kanceláří v minulém období, která byla využita k analýze problému, zpracování RIA a následně k přípravě legislativního návrhu novely Zákona byla čerpána jednak z externích zdrojů, kterými jsou Český statistický úřad, ČTK, hromadné sdělovací prostředky, a jednak z vlastní činnosti odboru cestovního ruchu MMR, případně z analýz, které si ke konkrétním problémům tento odbor nechal zpracovat.

Ačkoliv k návrhu zákona nebylo provedeno připomínkové řízení, uskutečnily se k návrhu zákona konzultace s Ministerstvem spravedlnosti, Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem financí.

Návrh zákona byl projednán pracovními komisemi Legislativní rady vlády pro právo správní, pro právo finanční a pro právo soukromé. Návrh zákona byl rovněž projednán pracovní komisí Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace (RIA).

Kontakt na zpracovatele RIA

Odbor cestovního ruchu na MMR ČR

Ing. Margit Beníčková, e-mail: margit.benickova@mmr.cz, tel.: 234154406

PhDr. Helena Hlaváčková, e-mail: helena.hlavackova@mmr.cz, tel.: 234154308

Ing. Daniela Trnková, e-mail: daniela.trnkova@mmr.cz, tel.: 234154343

B) HOSPODÁŘSKÝ A FINANČNÍ DOPAD NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY NA STÁTNÍ ROZPOČET A VEŘEJNÉ ROZPOČTY

Předkládaný návrh nemá vliv na státní rozpočet ani na další veřejné rozpočty. To znamená, že s návrhem nejsou spojeny žádné výdaje ani žádné úspory. Perspektivně by však tento návrh měl preventivně chránit zákazníky zkrachovalých cestovních kanceláří před případnými finančními ztrátami a nebyly jim vzhledem k nízkému pojistnému limitu přiznány zákonné nároky v plné výši.

C) DOPADY NA PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ, SOCIÁLNÍ DOPADY, DOPADY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, DOPADY NA MEZINÁRODNÍ KONKURENCESCHOPNOST ČR, DOPADY NA ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY (OBCE, KRAJE), DOPADY VE VZTAHU K ZÁKAZU DISKRIMINACE A DOPADY NA VÝKON STÁTNÍ STATISTICKÉ SLUŽBY

Předkládaný návrh by kromě hlavního cíle, kterým je ochrana zákazníků a zvýšení jejich jistot v případě úpadku cestovní kanceláře, měl přispět i ke kultivaci podnikatelského prostředí na úseku podnikání cestovních kanceláří a cestovních agentur. Jinak návrh nemá žádné dopady na oblasti uvedené v nadpise.

D) ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S ÚSTAVNÍM POŘÁDKEM ČR

Předkládaný návrh je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, zejména s čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky uveřejněné ve Sbírce zákonů České republiky pod č. 1/1993 Sb., (Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.), čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod uveřejněné ve Sbírce

zákonů ČR pod č. 2/1993 Sb., (Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.) a s jejím čl. 4 odst. 1 (Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.). Navrhovaná právní úprava plně respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky.

E) ZHODNOCENÍ SLUČITELNOSTI NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S PŘEDPISY EU, JUDIKATUROU SOUDNÍCH ORGÁNŮ EU, NEBO OBECNÝMI PRÁVNÍMI ZÁSADAMI EU

Rozdílová tabulka k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je připojena.

Vybrané předpisy EU v oblasti cestovního ruchu:

- *Směrnici Rady 90/314/EHS ze dne 13. června 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy*
- *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 ze dne 27. října 2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele („nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele“)*
- *Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2008/122/ES ze dne 14. ledna 2009 o ochraně spotřebitele ve vztahu k některým aspektům smluv o dočasném užívání ubytovacího zařízení (timeshare), o dlouhodobých rekreačních produktech, o dalším prodeji a o výměně*
- *Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu*
- *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ze dne 24. září 2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství*
- *Směrnice Rady 95/57/ES ze dne 23. listopadu 1995 o shromažďování statistických informací v oblasti cestovního ruchu*
- *Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k Politice cestovního ruchu a spolupráce veřejných a soukromých sektorů (2005/C 74/02)*
- *Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru na téma Politika cestovního ruchu v rozšířené EU (2005/C 255/02)*

Základním dokumentem Evropské Unie pro činnost cestovních kanceláří je Směrnice 90/314/EHS přijatá v roce 1990. Obsahuje souhrn minimálních požadavků zejména vůči podnikatelům a členským státům, jejichž plnění je z hlediska potřeby Evropská unie, resp. deklarované ochrany spotřebitele, považované za vhodné a žádoucí. Současně členským státům uložila promítnout tyto požadavky do jejich právních řádů nejpozději do konce roku 1992 takovým způsobem, aby byl zajištěn základní smysl a cíl Směrnice – ochrana spotřebitele. Ochrana spotřebitele je jednou z prioritních oblastí Evropské unie, takže na implementaci této Směrnice byl, zejména pokud šlo o státy ucházející se o členství v Evropské unii, kladen velký důraz. Důvody, které vedly Evropskou unii k přijetí Směrnice

upravující specifický druh podnikání v oblasti cestovního ruchu, jsou obsaženy v preambuli této Směrnice a lze je rozdělit do dvou skupin:

První skupinu tvoří obecné důvody vyplývající z podstaty existence Evropské unie, tj. vytvoření vnitřního trhu Společenství, jehož stále důležitější součástí je i oblast cestovního ruchu. Jednou z překážek svobody poskytování služeb v různých členských státech Evropské unie byly rozdíly vyplývající z odlišností národních právních úprav této problematiky. Sjednání právních úprav by mělo přispět k zajištění společného trhu, což přineslo a přinese výhody jak podnikatelům, kteří mohou nabízet své služby i v jiných členských státech Evropské unie, tak spotřebitelům, kteří mohou využívat porovnatelných podmínek při kupování zájezdů v kterémkoli členském státě.

Druhou skupinou jsou důvody, které vedly ke stanovení jednotlivých požadavků. Jedná se zejména o základní definice, ustanovení o ceně a její změně, ustanovení o základních náležitostech smlouvy o zájezdu, o povinnostech organizátora zájezdu jako i prodejce či zprostředkovatele zájezdu, jejich odpovědnosti a o záruce v případě platební neschopnosti.

S ohledem na různorodost právních systémů v jednotlivých členských státech Směrnice striktně nestanovila způsob a formu právní úpravy, ale pouze cíl, jehož má být dosaženo, a konkrétní právní úpravu ponechala na členských státech. To se projevuje zejména v oblastech formy záruky pro případ platební neschopnosti, ale i např. ve stanovení míry odpovědnosti jednotlivých podnikatelů, kteří se na organizování, prodeji a realizaci zájezdů podílejí.

Jak již bylo řečeno výše v Důvodové zprávě MMR Směrnici implementovalo Zákonem. Vzhledem k objevujícím se různým výkladům konkrétních ustanovení o pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře MMR uvažovalo o upřesňující novelizaci Zákona již v minulém roce, ale vzhledem k probíhající revizi Směrnice ze strany Evropské komise a jejímu očekávanému brzkému schválení doposud novelu Zákona nepředložilo. MMR předpokládalo, že bude implementovat v novele i případná revidovaná ustanovení Směrnice. Původní záměr Evropské komise byl předložit první legislativní návrh revize Směrnice začátkem roku 2011. Evropská komise dne 9. července 2013 po 23 letech publikovala dlouho připravovaný návrh Směrnice o souborných službách a cestách s asistovanou přípravou, kterou bude zrušena stávající směrnice Rady 90/314/EHS (dále jen „návrh Směrnice“). Návrh směrnice je obsáhlejší než platná směrnice, obsahuje téměř třicet článků namísto původních deseti. Směrnice by měla významným způsobem přispět ke zvýšení ochrany spotřebitele a dosažení cílů, které si Unie vytyčila v článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, kterými mj. jsou fungující vnitřní trh a vysoký standard ochrany spotřebitele. Již proběhlo první čtení návrhu textu Směrnice, bude následovat řádný legislativní postup – přijetí Radou a Evropským parlamentem. Jednotlivé členské státy se mohou vyjádřit k návrhu během projednávání v Radě EU. Konečné znění novely musí být následně implementováno do národních legislativ členských států EU (odhad pro termín implementace v letech 2015 až 2016). Implementace Směrnice do českého právního řádu si vyžádá rozsáhlá opatření v příslušných českých právních předpisech (bude třeba zpracovat novelu, případně nový zákon č. 159/1999 Sb., novelu Občanského zákoníku, změny v předpisech o živnostenském

podnikání, a další). Vzhledem k této skutečnosti se MMR rozhodlo předložit návrh zpřesňující novely Zákona tak, aby byla možná jeho aplikace pro letní sezonu 2015.

Judikáty Soudního dvora EU týkající se problematiky pojištění cestovních kanceláří proti úpadku (čl. 7 Směrnice):

Článek 7 Směrnice uvádí, že Článek 7 „Organizátor nebo prodejce, který je stranou smlouvy, předloží dostatečné záruky pro zajištění vrácení vložených prostředků a pro návrat spotřebitele v případě platební neschopnosti nebo úpadku.“ Právě tento článek je zásadní evropskou úpravou pro přípravu předkládané novely, která má zajistit jednotný výklad implementace tohoto článku do Zákona.

1) Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 8. října 1996, Věc C-178/94

Erich Dillenkofer, Christian Erdmann, Hans-Jürgen Schulte, Anke Heuer, Werner Knor, Ursula Knor a Trosten Knor v. Německo, Sbírka rozhodnutí 1996, str. I-04845

2) Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. června 1999, Věc C – 140/97

Walter Rechberger, Renate Greindl, Hermann Hofmeister a ostatní v. Rakousko, Sbírka rozhodnutí 1999, str. I-03499

Z výše uvedených dvou vybraných judikátů Soudního dvora EU vyplývá, že stát je plně odpovědný za implementaci Směrnice, resp. jejího čl. 7 a odpovídá za újmu a škodu, kterou utrpěli jednotlivci nedostatečnou transpozicí Směrnice, a není zajištěna jejich ochrana proti nebezpečí platební neschopnosti cestovní kanceláře. Transpozice čl. 7 Směrnice musí zaručit účastníkům zájezdu v případě úpadku cestovní kanceláře vrácení všech zaplacených peněz a zajistit jejich repatriaci. Stejně podmínky ochrany se vztahují i na zaplacené zálohy na zájezd. Ochrana proti úpadku z pohledu Směrnice se netýká účastníků zájezdu, kteří si škodu nebo újmu způsobili vlastní nedbalostí.

3) Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 16. února 2012, Věc C-134/11

Jürgen Blödel-Pawlik v. HanseMerkur Reiseversicherung AG, Sbírka rozhodnutí 2012 – dosud nezveřejněno

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 7 směrnice Rady 90/314/EHS ze dne 13. června 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy.

Článek 7 směrnice Rady 90/314/EHS ze dne 13. června 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy je nutno vykládat v tom smyslu, že do jeho rozsahu působnosti spadá situace, v níž je platební neschopnost organizátora cesty způsobena jeho podvodným jednáním.

Judikáty Soudního dvora EU vztahující se k směrnici Rady 90/314/EHS ze dne 13. června 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy:

4) Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 8. října 1996, Spojené věci. C-179/94, C-188/94, C-189/94 a C – 190/94

Erich Dillenkofer a ostatní v. Německo, Sbírka rozhodnutí 1996, str. I-04845.

5) Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 14. května 1998, Věc C-364/96

Verein für Konsumenteninformation proti Österreichische Kreditversicherungs AG, Sbírka rozhodnutí 1998, str. I – 2949

6) Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 1. prosince 1998, Věc C-410/96

Trestní řízení proti André Ambrymu, Sbírka rozhodnutí 1998, str. I-07875.

7) Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 12. března 2002, Věc C-168/00

Simone Leitner v. Německo, Sbírka rozhodnutí 2002, str. I-02631

8) Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 30. dubna 2002, Věc C-400/00
Club – Tour, Viagens e Turismo SA v. Albert Carlos Lobo Goncalves Garrido, Sbíрка rozhodnutí 2002, str. I-04051

9) Usnesení Soudního dvora EU ze dne 16. ledna 2014, Věc C-430/13

Článek 7 směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, jejíž pravidla neposkytují spotřebiteli účinné zajištění vrácení veškerých jím vložených prostředků a jeho návrat v případě platební neschopnosti organizátora cesty. Je věcí národních soudů, aby určily, zda národní pravidla mají za následek omezení rozsahu rizika, které záruka musí pokrývat.

F) ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ ÚPRAVY S MEZINÁRODNÍMI SMLOUVAMI, JIMIŽ JE ČR VÁZÁNA

Problematika podnikání na úseku cestovních kanceláří, respektive cestovních agentur, která je předmětem návrhu novely Zákona, není zakotvena v žádné mezinárodní smlouvě, kterou je ČR vázána. Předkládaný návrh není tudíž v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána.

G) ZHODNOCENÍ DOPADŮ NAVRHOVANÉHO ŘEŠENÍ VE VZTAHU K OCHRANĚ SOUKROMÍ A OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Předkládaný Návrh zákona nemá přímý dopad na ochranu soukromí a osobních údajů. Možné malé riziko předkladatel návrhu vidí v rámci předávání údajů v souvislosti vedením evidence cestovních kanceláří ministerstvem a v souvislosti se zveřejňováním pojistek cestovních kanceláří na internetových stránkách ministerstva.

H) ZHODNOCENÍ KORUPČNÍCH RIZIK

Předkládaný návrh nepředstavuje riziko korupce.

I) DOPADY NA SPOTŘEBITELE

Mezi zásadní úpravy a změny posilující ochranu spotřebitele v návrhu zákona patří: zpřesnění informovanosti spotřebitele o tom, kdo organizuje zájezd, jehož prodej zprostředkovává cestovní agentura, zahrnutí poukazu na zájezd do povinného pojištění pro případ úpadku, zřízení veřejně přístupného seznamu cestovních kanceláří vedený ministerstvem, z kterého se spotřebitel dozví, zda a u jaké pojišťovny je cestovní kancelář pojištěna pro případ úpadku, a zpřesnění ustanovení týkající se pojištění pro případ úpadku cestovní kanceláře.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST DŮVODOVÉ ZPRÁVY

K čl. I

K bodu 1- název zákona

S ohledem na přijetí zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, se mění název zákona tak, že se vypouští odkaz na zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Dále se vypouští odkaz na zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 2 - § 1

Zákon je homogenní normou veřejného práva, která uceleným způsobem upravuje podnikání cestovních kanceláří a cestovních agentur. Definice zájezdu (jak pozitivní tak negativní) je stěžejní pro hodnocení protiprávnosti jednání podnikatelů (i nepodnikatelů) podle tohoto zákona. Nová definice zájezdu je věcně totožná s definicí zájezdu, která je uvedena v § 2522 a 2548 občanského zákoníku.

K bodu 3 zrušení poznámky pod čarou č. 3

Jedná se o legislativně technickou změnu, na základě níž budou zrušeny odkazy na poznámku pod čarou č. 3, které jsou uvedeny v § 2 odst. 1 a § 3 odst. 1.

K bodu 4 - § 2 odst. 1

Jedná se o legislativně technickou změnu spočívající v uvedení do souladu s občanským zákoníkem a živnostenským zákonem. Dále se zavádí legislativní zkratka „koncese“.

Shodně se stávající právní úpravou platí, že prodávat zájezd je podle tohoto zákona oprávněn jen podnikatel, který je oprávněn organizovat, nabízet a prodávat zájezdy na základě státního povolení k provozování živnosti, jímž je koncese pro provozování cestovní kanceláře. Tento podnikatel musí mít sjednáno povinné pojištění záruky pro případ úpadku. Spotřebitel by si ve svém vlastním zájmu před zakoupením zájezdu měl zjistit, zda zájezd organizuje držitel platné koncese pro provozování cestovní kanceláře a zda tento je pojištěn pro případ úpadku, neboť v případě úpadku cestovní kanceláře plnění v rozsahu podle § 6 odst. 1 poskytne zákazníkům pojišťovna.

Jiné subjekty, např. provozovatelé cestovních agentur, nemají ze Zákona povinnost mít ujednáno pojištění záruky pro případ úpadku (na tyto subjekty se však vztahuje § 2523 odst. 2 občanského zákoníku).

K bodům 5 až 8 - § 2 odst. 2 a § 3 odst. 1 až 3

Jedná se o zpřesnění terminologie textu.

K bodu 9 - § 3 odst. 4 písm. a)

Doplnění povinnosti cestovní agentury v tom smyslu, že v případě elektronických forem propagace musí být informace o tom, kdo organizuje zájezd a kdo je zprostředkovatel zájezdu uvedena zřetelně na stejné úrovni internetové stránky jako jsou uvedeny podstatné informace o zájezdu. Spotřebitel se tak nebude muset za účelem zjištění subjektu pořádajícího zájezd složitě „proklikávat“ mnoha vrstvami internetové stránky cestovní agentury, která prodej zájezdu zprostředkovává, aby zjistil, kdo je organizátorem zájezdu (kdo zájezd pořádá). Zjištění organizátora zájezdu je pro spotřebitele zásadní, neboť jen tak si může následně ověřit, že organizátor zájezdu (cestovní kancelář) je řádně pojištěn pro případ úpadku.

K bodům 10 až 12 - § 3 odst. 4 až § 4

Jedná se o zpřesnění terminologie textu a legislativně technickou úpravu spočívající v uvedení do souladu s občanským zákoníkem.

K bodu 13 – § 4a

Jedná se o zahrnutí ceny zaplacené za platební prostředek vydaný cestovní kanceláří k zaplacení zájezdu (dále jen „poukaz na zájezd“) do ceny zájezdu. V praxi bývají tyto platební prostředky nejčastěji označovány jako „poukaz na zájezd“, proto předkladatel navrhl zavedení legislativní zkratky právě tohoto znění. V praxi je možné se setkat i s následujícími označeními daného platebního prostředku (např. „dárkový poukaz na zájezd“, „voucher na zájezd“, atd.). V době nákupu poukazu na zájezd ještě není uzavřena smlouva o zájezdu, proto je oprávněnou osobou k pojistnému plnění v případě úpadku cestovní kanceláře držitel tohoto platebního prostředku.

K bodům 14 až 16 - nadpis § 5, § 5 odst. 1 a § 5 odst. 2 úvodní část ustanovení

Jedná se o zpřesnění formulace ustanovení a uvedení do souladu s živnostenským zákonem.

K bodu 17 - § 5 odst. 2 písm. a)

Stanoví se, že žadatel je povinen předložit kromě stejnopisu nebo úředně ověřené kopie smlouvy o pojištění záruky pro případ úpadku též platné pojistné podmínky, doklad o zaplacení pojistného a platnou pojistku vydanou na základě této pojistné smlouvy.

K bodům 18 až 22 - § 5 odst. 2 písm. b) a c), § 5 odst. 3 a 4

Jedná se o zpřesnění terminologie ustanovení a uvedení do souladu s živnostenským zákonem.

K bodu 23 - § 5 odst. 5

V zájmu informovanosti spotřebitelů a pro účely řádného plnění dohledových povinností ministerstvem se stanoví, že ministerstvo vede seznam cestovních kanceláří.

Tento seznam je veden na internetových stránkách ministerstva a je veřejně přístupný. Z daného seznamu se spotřebitel zejména dozví, zda a u jaké pojišťovny je cestovní kancelář

pojištěna pro případ úpadku. V tomto seznamu bude také případně zveřejněn údaj o tom, zda cestovní kancelář má zákaz uzavírat smlouvy o zájezdu a rozšiřovat smlouvy již uzavřené.

K bodu 24 - § 6 odst. 1

Jedná se o zpřesnění terminologie textu.

K bodu 25 - § 6 odst. 1 písm. b)

Jedná se o zahrnutí ceny zaplacené za poukaz na zájezd do povinného pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře.

K bodu 26 - § 6 odst. 2

Ustanovení je uvedeno do souladu s občanským zákoníkem.

K bodu 27 - § 6 odst. 3

Písemná forma smlouvy o pojištění záruky pro případ úpadku je s ohledem na koncepci Zákona nezbytná.

K bodu 28 - § 6 odst. 4 a 5

V zájmu ochrany zákazníků cestovní kanceláře jsou v tomto ustanovení upraveny některé obsahové náležitosti smlouvy o pojištění záruky pro případ úpadku. Ustanovení, že právo na plnění musí vzniknout i v případě, že úpadek cestovní kanceláře byl způsoben úmyslně, reaguje kromě jiného na rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci C-134/11 Blödel-Pawlik.

K bodu 29- § 6 odst. 6

Jedná se o legislativně technickou změnu – provázanost s občanským zákoníkem.

K bodu 30 - § 7 odst. 2

Jedná se o zpřesnění terminologie textu.

K bodu 31 - § 7 odst. 3

Cílem úpravy ustanovení je zajistit, aby pojišťovna plnila i v situacích, kdy cestovní kancelář poskytla nepravdivé nebo neúplné podklady vědomě. Předkládaná novela dává pojišťovně nástroje, na základě kterých má možnost si důkladně prověřit cestovní kancelář a touto poskytované údaje již při sjednání pojistné smlouvy, případně i v průběhu pojistného období.

K bodu 32 – § 8

K § 8 odst. 1:

Jedná se o zpřesnění tohoto ustanovení v návaznosti na § 6. Zachovává se povinnost sjednat pojištění záruky pro případu úpadku výhradně s pojišťovnou, která je oprávněna provozovat v souladu se zvláštním zákonem pojišťovací činnost na území České republiky a provozovat

pojištění záruky (kauce) podle zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů (příloha č. 1, bod 15).

K 8 odst. 2:

Navrhuje se stanovit, že bude-li ujednán v pojistné smlouvě limit pojistného plnění, nesmí být tento limit nižší než 4 000 000 Kč v případě, že cestovní kancelář organizuje, nabízí a prodává zájezdy, jejichž součástí je letecká nebo námořní lodní doprava, a 1 000 000 Kč v případě, že cestovní kancelář organizuje, nabízí a prodává pouze zájezdy, jejichž součástí není letecká nebo námořní lodní doprava, přičemž cestovní kancelář a pojišťovna jsou povinny postupovat při sjednání pojištění s odbornou péčí a sjednat pojištění v rozsahu § 6 tedy tak, aby v případě pojistné události, jíž je úpadek cestovní kanceláře, byly uspokojeny všechny oprávněné nároky zákazníků. Pakliže okolnosti nasvědčují tomu, že dohodnutý limit pojistného plnění by vedl k omezení rozsahu práva na pojistné plnění vyplývajícího z § 6 odst. 1, jsou cestovní kancelář a pojišťovna povinny zvýšit dohodnutý limit pojistného plnění. Musela-li si být pojišťovna při uzavírání pojistné smlouvy nebo v průběhu trvání pojištění vědoma, že ujednaný limit pojistného plnění nezajišťuje rozsah pojistné ochrany podle věty první, nemůže v případě pojistné události omezit pojistné plnění ujednaným limitem.

K § 8 odst. 3:

Cestovní kanceláři je uložena povinnost vedení průkazné (prokazatelné) evidence o prodaných zájezdech a o výši tržeb za tyto jednotlivé zájezdy a o výši tržeb za prodané poukazy na zájezd za každý kalendářní měsíc. Jde o povinnost směřující ke zvýšení spolehlivosti údajů, které cestovní kancelář poskytuje pojišťovně.

K bodu 33 – § 8 odst. 4

Jedná se o sjednocení terminologie s terminologií občanského zákoníku.

K bodu 34 - § 8 odst. 5

Ustanovení zohledňuje možnost sjednání spoluúčasti cestovní kanceláře na pojistném plnění. V zájmu prevence vzniku případných pochybností je výslovně stanoveno, že zákazník obdrží pojistné plnění v zákonném rozsahu od pojišťovny. Pokud tedy bude spoluúčast sjednána, jde o vztah výlučně mezi cestovní kanceláří a pojišťovnou a spoluúčast tak musí být vypořádána výhradně mezi těmito subjekty. O spoluúčast nelze snížit plnění zákazníkovi. Zákazník nemůže být odkázán s částí svého nároku přímo na cestovní kancelář.

K bodu 35 - § 8 odst. 6

Jedná se o legislativně technickou úpravu textu s ohledem na nový § 8a.

K bodu 36 - § 8a

Jedná se o zavedení informačních povinností jak pro cestovní kancelář, tak pro pojišťovnu. Zpřesňuje se povinnost cestovní kanceláře před uzavřením pojistné smlouvy, jakož i v průběhu trvání pojištění předkládat pojišťovně údaje týkající se hospodaření cestovní kanceláře, druhů a počtů zájezdů a další údaje související s pojištěním zájezdů. Dále se zavádí

povinnost v průběhu trvání pojištění bez zbytečného odkladu oznámit pojišťovně změnu pojistného rizika, zejména zvýšení tržeb z prodeje zájezdů. Zavádí se povinnost cestovní kanceláře předložit ministerstvu platnou pojistku, a to ve lhůtě do 10 pracovních dnů ode dne uzavření smlouvy o pojištění záruky pro případ úpadku. Dle § 2777 odst. 2 občanského zákoníku uvede pojistitel v pojistce alespoň následující údaje: číslo smlouvy, určení pojistitele a pojistníka, určení oprávněné osoby nebo způsobu, jakým bude určena, pojistnou událost a pojistné nebezpečí a pojistnou dobu. Ministerstvo následně tuto pojistku uveřejní na svých internetových stránkách.

Zákon stanoví minimální výčet údajů, které je cestovní kancelář povinna sdělovat pojišťovně. V případě, že pojišťovna uzná za nutné sdělení dalších údajů, je věcí smluvního vztahu mezi pojišťovnou a cestovní kanceláří stanovení případného širšího rozsahu těchto povinně sdělovaných údajů cestovní kanceláří pojišťovně.

Zavádí se dále povinnost pojišťovny informovat ministerstvo o změně pojištění v souvislosti s nárůstem tržeb za zájezdy oproti plánovaným tržbám uváděným cestovní kanceláří při sjednání původního pojištění. Další povinností pojišťovny je informovat ministerstvo bez zbytečného odkladu o odmítnutí uzavřít pojištění pro případ úpadku a o důvodech tohoto odmítnutí. Dále se navrhuje stanovit pojišťovně povinnost informovat ministerstvo do pěti pracovních dnů o okamžiku zániku pojištění nebo o konci lhůty, kterou stanovila cestovní kanceláří v upomínce k zaplacení pojistného nebo jeho části. Pojištění zaniká podle § 2802 až § 2807 občanského zákoníku zejména uplynutím doby, nezaplacením pojistného, dohodou, nebo výpovědí. S výjimkou zániku pojištění dohodou a výpovědí do dvou měsíců od uzavření smlouvy (výpovědní doba osm dní) zná pojišťovna okamžik zániku pojištění v zásadě nejmeně jeden měsíc předem. Cílem ustanovení je zajistit včasnou informovanost ministerstva o blížícím se zániku povinného pojištění záruky cestovní kanceláře, aby případně mohlo lépe využít svých dozorových oprávnění a přispět tak k tomu, aby na ukončené pojištění navazovalo nové odpovídající pojištění. Pokud jde o zánik pojištění dohodou, aby pojišťovna mohla své povinnosti podle navrhovaného ustanovení dostat, nezbyvá, než aby v dohodě byl sjednán jako den zániku pojištění takový den, který bude následovat po uplynutí uvedené lhůty, popř. aby si při sjednávání pojištění vymínila, že návrh na ukončení pojištění dohodou jí musí být cestovní kanceláří doručen nejmeně tolik dnů před zamýšleným dnem zániku pojištění, aby byla schopna uvedenou povinnost splnit. Pojišťovna oznamuje očekávaný zánik pojištění; jestliže bude před koncem pojištění uzavřen dodatek k pojistné smlouvě, jímž bude sjednáno nové pojištění na další období, pojišťovna je povinna na výzvu ministerstva do pěti pracovních dnů předložit kopii smlouvy o pojištění pro případ úpadku uzavřené s cestovní kanceláří. Dále je pojišťovna povinna informovat ministerstvo bez zbytečného odkladu o vzniku pojistné události a o poskytnutém pojistném plnění.

O zániku pojištění jsou pak povinny jak cestovní kancelář, tak ministerstvo informovat ministerstvo do pěti pracovních dnů ode dne zániku pojištění. V případě, že poslední informací, kterou ministerstvo získá, bude informace o dni zániku pojištění, bude moci co nejdříve konat, to znamená ověřit stav pojištění a případně přijmout odpovídající opatření.

K bodu 37 - § 9 odst. 1 písm. a)

Jedná se o zpřesnění terminologie, uvedení do souladu s občanským zákoníkem a živnostenským zákonem.

K bodu 38 - § 9 odst. 1 písm. b)

Cestovní kanceláři se zakazuje uzavřít smlouvu o zájezdu, pokud by jejím uzavřením došlo k překročení limitu pojistného plnění sjednaného v pojistné smlouvě.

K bodu 39 až 43 - § 9 odst. 1 písm. c) až § 9 odst. 2 písm. b)

Jedná se o zpřesnění terminologie, uvedení do souladu s občanským zákoníkem a živnostenským zákonem.

K bodu 44 - § 9 odst. 4

Doplňuje se hmotněprávní povinnost statutárního orgánu (typicky jednatele), nebo členů statutárního orgánu (typicky členů představenstva) zajistit dodržení povinnosti cestovní kanceláře neprodávat zájezdy, v důsledku kterých by došlo k překročení limitu pojistného plnění sjednaného v pojistné smlouvě o pojištění záruky pro případ úpadku.

K bodu 45 až 48 - § 10 odst. 1

Jedná se o zpřesnění terminologie, uvedení do souladu s občanským zákoníkem.

K bodu 49 - § 10a až 10c

K §10a:

Podle platné právní úpravy MMR pouze vydává stanovisko k žádosti žadatele o vydání koncese pro příslušný živnostenský úřad a dále jako orgán vydávající toto stanovisko má možnost v souladu s § 58 živnostenského zákona pouze podat příslušnému živnostenskému úřadu návrh na zrušení, případně pozastavení koncese pro provozování živnosti cestovní kanceláře zjistí-li, že podnikatel závažným způsobem porušuje podmínky stanovené rozhodnutím o udělení koncese, živnostenským zákonem nebo Zákonem. Samotný dozor nad plněním zákonných povinností cestovními kancelářemi a cestovními agenturami vykonávají příslušné živnostenské úřady v souladu se živnostenským zákonem. Novela navrhuje, aby MMR dozorovalo některé povinnosti, které mají plnit cestovní kanceláře podle Zákona. Jedná se o plnění povinností uložených cestovním kancelářím usazeným na území ČR. Dále by MMR mělo dozorovat to, aby byla cestovní kancelář pojištěna proti úpadku po celou dobu provozování živnosti, aby nezprostředkovala prodej zájezdu pro subjekt, který není cestovní kancelář.

Navrhuje se stanovit, že pokud ministerstvo při výkonu dozoru zjistí, že cestovní kancelář nesplnila vůči pojišťovně, s níž uzavřela smlouvu o povinném pojištění záruky, některou z povinností uložených jí Zákonem uloží cestovní kanceláři odstranit zjištěné nedostatky a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, nebo zakáže cestovní kanceláři uzavírat smlouvy o zájezdu a rozšiřovat smlouvy již uzavřené, pokud by nesplnění takové povinnosti mohlo ohrozit zájmy zákazníků cestovní kanceláře, a to na dobu do předložení upravené pojistné smlouvy nebo jiného odstranění zjištěných nedostatků. Cílem opatření je zabránit zvyšování počtu

zákazníků, ohrožených v případě, že cestovní kancelář nebude schopna dostát svým závazkům, a dále zvyšování počtu zákazníků, kteří by se podíleli na pojistném plnění podle platné pojistné smlouvy.

Na řízení o vydání rozhodnutí, jímž se pozastavuje oprávnění cestovní kanceláře prodávat nové zájezdy nebo rozšiřovat smlouvy o zájezdech již uzavřené (tedy např. rozšiřovat okruh osob pod jednou smlouvou o zájezdu apod.), se obecně vztahuje správní řád. Jestliže však má být opatření dostatečně účinné, je třeba v případě, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, umožnit, aby zahájení řízení bylo spojeno s vydáním rozhodnutí obdobně, jako v případě příkazu (podle § 150 správního řádu), aniž by však bylo možné podáním opravného prostředku rozhodnutí od počátku zrušit, popř. podáním opravného prostředku dosáhnout odkladu vykonatelnosti rozhodnutí. Návrh směřuje k tomu, aby rozhodnutí ministerstva působilo tak dlouho, dokud nebude ze strany cestovní kanceláře zjednána náprava zjištěného nedostatku (nejčastěji tak dlouho, dokud nebude doloženo odpovídající pojištění pro případ úpadku). Návrh předpokládá, že ministerstvo je dostatečně limitováno v užívání tohoto institutu odpovědností za škodu, kterou by mohlo nesprávným rozhodováním cestovní kanceláři způsobit, proto další podmínky návrh nepředpokládá.

Dohled nad dodržováním Zákona pojišťovnami včetně ukládání sankcí přísluší České národní bance podle zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů (§ 84 a násl.).

K § 10b a § 10c:

Novelou se do Zákona vkládají ustanovení o správních deliktech. Jsou definovány skutkové podstaty deliktů právnických a podnikajících fyzických osob (§ 10b) a skutková podstata přestupku (§10c). V souvislosti s tím jsou stanoveny pokuty a jsou upravena společná ustanovení ke správním deliktům (§ 10d). Pokuty vybírá místně příslušný celní úřad. Pokuty jsou příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil. Výše pokut byla odvozena od výše pokut za spáchání správních deliktů podle živnostenského zákona.

K bodu 50 - § 11

Jedná se o zpřesnění výčtu povinností, jejichž porušení se považuje za závažný způsob porušení podmínek stanovených zvláštním právním předpisem ve smyslu živnostenského zákona.

K bodu 51- § 11c

Jedná se pouze o zpřesnění formulace zabraňující nesprávnému výkladu.

K čl. II

Přechodná ustanovení

1. bod přechodných ustanovení upravuje režim, podle kterého se vedou řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona tak, že tato řízení budou dokončena podle zákona č. 159/1999 Sb. ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. bod počítá se 4 měsíci ode dne nabytí účinnosti novely na uvedení pojistných smluv o povinném pojištění záruky do souladu s požadavky podle tohoto zákona, v opačném případě (tedy nebude-li smlouva o pojištění záruky pro případ úpadku uvedena ve stanovené lhůtě do souladu se Zákonem) se cestovní kancelář považuje za nepojištěnou.
3. bod má zejména předejít tomu, aby se, dohodou o zániku pojištění, část prodaných, ale ještě nerealizovaných zájezdů, vyloučila z pojistného krytí.

K čl. III

K účinnosti

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení. Vzhledem k tomu, že navrhovaná úprava nepřináší zásadní změny, ale pouze upřesnění dosavadního textu, navrhuje se 15 dní doby legisvakance, přičemž se navrhuje přechodná ustanovení.

PŘÍLOHY DŮVODOVÉ ZPRÁVY

Příloha č. 1

Přehled úpadků cestovních kanceláří od roku 2002

2013			
název CK	datum úpadku	pojišťovna	plnění
Marie Lebedová	9.5.2013	Generali pojišťovna,a.s.	úhrada veškerých závazků neproběhla - kráceno
Partner Alivia s.r.o.	2.5.2013	Union poist'ovna, a.s.	stále v šetření
HONZA service s.r.o.	24.6.2013	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	úhrada veškerých závazků neproběhla - kráceno
Best Choice s.r.o.	5.9.2013	Kooperativa poist'ovna, a.s	stále v šetření
ALPA tours s.r.o.	19.6.2013	Slavia pojišťovna, a.s.	stále v šetření

2012				
název CK	datum úpadku	postižení klienti	pojišťovna	plnění
Redgreentours s.r.o.	4. 6. 2012	97 Turecko, Kypr + cca 1100 klientů nevystoupalo	Union poist'ovna, a.s.	úhrada veškerých závazků
CK Asteri Tour s.r.o.	19. 6. 2012	cca 200 klientů zakoupilo zájezdy	Evropská cestovní pojišťovna a.s.	klienti odškodněni v plné výši
CK Filip s.r.o.	26. 6. 2012 (insolven- ce -> přerušeni)	20 klientů zakoupilo lázeňské pobyty	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	pojišťovna nedostala oficiální oznámení o úpadku -> lhůta 6 měsíců
Globaltour s.r.o.	4. 7. 2012	187 + 2 děti Turecko + cca 200 klientů neodletělo	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	zajištění návratu klientů z Turecka + zatím cca 200 klientů, kteří neodletěli (lhůta 6 měsíců)
Marcela Pavelková	6. 7. 12	296 Bulharsko	Generali Pojišťovna a.s.	repatriace všech klientů

Zuzana Pálová	9. 7. 2012 oznámení pojišťovnou o nezaplacení pojistného -> 9. 7. 2012 MMR návrh na zrušení ŽO	40 Chorvatsko	Generali Pojišťovna a.s. (nezaplaceno pojistné, smlouva nebyla účinná)	repatriaci zajistila Zuzana Pálová
CK Dolce Vita a.s.	23. 7. 2012	77 klientů v zahraničí + 265 klientů neodletělo	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	77 klientů přilet v řádném termínu + odškodnění 265 klientů, kteří zaplatili zálohu
Pradok spol. s.r.o.	17. 8. 2012	172 klientů v zahraničí	Generali Pojišťovna, a.s.	konečná výše poj. plnění bude známa po uplynutí lhůty 6 měsíců

2011				
název	datum úpadku	postižení klienti	pojišťovna	plnění
Karma Tour s.r.o.	2. 6. 2011 přerušeni činnosti	x	x	x
CK PRESSBURG	16. 6. 2011	stovky klientů zakoupilo zájezdy + na dovolené	nebyla pojištěna proti úpadku CK (předešla pojišťovna UNIQA)	výplata od UNIQA klientů, kteří zakoupili zájezd s předstihem, refundace 28 osob
CK VIVA MONDE s.r.o.	26. 8. 2011	cca 200 klientů v Turecku	Generali Pojišťovna, a.s.	výplata nižšího pojistného
Fine Travel Fullservice, s.r.o.	11. 10. 2011	prohlášený konkurs	Evropské Cestovní Pojišťovny, a.s.	poskytnuto pojistné plnění
Company Diamond Wind, s.r.o.	19. 10. 2011	80 klientů zakoupené zájezdy + cca 60 lidí neodletělo v září na svou dovolenou - finanční potíže CK	Generali Pojišťovna, a.s.	úhrada závazků

West Holiday, s.r.o.	11. 11. 2011	cca 80 Turecko + cca 70 klientů neodletělo	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	návrat klientů z Turecka + odškodnění klientů, kteří neodletěli; malá CK specializace Řecko + Turecko
I. PARKAM HOLIDAYS, s.r.o.	1. 7. 2011	315 klientů Bulharsko + 40 Řecko	Genereali Pojišťovna, a.s.	vyplaceno pouze 58% škody
Via Vera, s.r.o.	4. 7. 2011	cca 31 klientů v zahraničí + cca 120 klientů zakoupilo zájezdy	Union pojišťovna, a.s.	úhrada všech nároků klientů, vyhlášen konkurz
CK Omega tour s.r.o.	24. 1. 2011	žádní klienti v zahraničí	Generali Pojišťovna, a.s.	vyplaceno pojistné plnění na zájezdy uzavřené před 15. 1. 2011
Ing. Jaroslav Raab, Csc. (Galatea)	7. 2. 2011		nedostatečné informace, do r. 2010 u UNIQA	vyhlášen konkurz

2010				
název	datum úpadku	postižení klienti	pojišťovna	plnění
CK Svobodná cesta	23. 7. 2010	klienti v zahraničí + klienti, kteří neodcestovali	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	vyplaceno pojistné plnění na základě oznámení o škodné události
CK Lenka Jandošová	2010		Genereali Pojišťovna, a.s.	vyplaceno pojistné plnění na základě oznámení o škodné události
Ing. Jiří Buček	2010		Genereali Pojišťovna, a.s.	
Alyssa travel, spol. s.r.o.	2010	v insolenci		

2009		
název	datum	pojišťovna
Mgr. Jana Soukupová	1. 7. 2009	Generali Pojišťovna, a.s.
Cool Travel s.r.o.	4. 8. 2009	Generali Pojišťovna, a.s.
Retur s.r.o.	2009	Generali Pojišťovna, a.s.
Balkan Travel	2009	Evropská cestovní pojišťovna a.s.

Tomi Tour, s.r.o.	2009	Union poist'ovna a.s.
Suntimes tour s.r.o.	2009	Generali Pojišťovna, a.s.
Relax Max Tours, s.r.o.	2009	Evropská cestovní pojišťovna a.s.

2008		
název	datum	pojišťovna
CK Prácheň Písek	květen 2008	Česká pojišťovna
Airtemis Travel	2008	Generali Pojišťovna, a.s.
Medea Travel Agency	2008	Generali Pojišťovna, a.s.

2007		
název	datum	pojišťovna
MACDINO TRAVEL s.r.o.	září 2007	Generali Pojišťovna, a.s.
Cestovní kancelář Eurotravel	září 2007	Union poist'ovna
FBSK 1907, s.r.o.	červen 2007	Česká pojišťovna

2006		
název	datum	pojišťovna
Asotour	srpen 2006	Česká pojišťovna
Bc. Lukáš Nevečeřal	2006	Generali Pojišťovna, a.s.

2005		
název	datum	pojišťovna
CONNEXION VOYAGES spol.s.ro.	2005	Česká pojišťovna
Travel Studio International s.r.o.	2005	Generali Pojišťovna, a.s.

Caravella Tours, s.r.o.	2005	Generali Pojišťovna, a.s.
ETM - Tour, s.r.o.	2005	Česká pojišťovna

2004		
název	datum	pojišťovna
CK Ludmila Mojžíšková	červen 2004	UNIQA pojišťovna, a.s.
CK Růžena Drobiličová	červenec 2004	naposled pojištěna u Generali Pojišťovna, a.s.
CK Tsakis	červen 2004	dle info z ČPP, krácené plnění -> podáno TO na CK
Travel Market s.r.o.	8.04	dle info z ČPP, krácené plnění -> podáno TO na CK
Globtour Praha, spol. s.r.o.	9.04	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.
2003		
název		
Adria Travel		
CK Antour		
Havelka		
CK Harmonie Medical s.r.o.		

2002	
název	
Hellas Dafnis Tour s.r.o.	
CK Allave	

Zdroj: Databáze MMR ČR

Příloha č. 2

Tisková zpráva České obchodní inspekce

TISKOVÁ ZPRÁVA

Cestovky klamou a neinformují o právech

(Dílčí zpráva za 1. pol. 2012 - výsledky kontrol cestovních kanceláří a agentur)

(Praha, 27. srpen 2012) Cestovní kanceláře a agentury jsou nejvíce vytíženy zejména v období letních prázdnin, jejich nabídky jsou však celoroční, stejně jako kontroly České obchodní inspekce, které jsou na oblast jejich služeb zaměřeny po celý rok.

Zjištění inspektorů jsou varující i přesto, že se ve výsledcích za 1. pololetí nemohou ještě projevit šetření na základě podání spotřebitelů vyjíždějících na dovolenou s cestovními kancelářemi až ve druhé polovině roku. Ti teprve v průběhu zájezdu zjistí, zda to, co jim prospekty cestovních kanceláří slibovaly a co si předplatili, také skutečně dostali. Nejčastěji cestovní kanceláře a agentury neinformovaly svoje zákazníky v dostatečné míře a správně o podmínkách uplatnění reklamace. Dalším častým porušením při uzavírání smluv se spotřebiteli bylo užití klamavých obchodních praktik. Za prvních 6 měsíců zkontrolovali inspektoři celkem 174 cestovních kanceláří a agentur a porušení jedné nebo více povinností stanovených zejména zákonem o ochraně spotřebitele prokázali v 63 případech, tj. ve 36,2 %. Zda bude pro spotřebitele bilance kontrol této oblasti služeb za 2. pololetí lepší nebo stejně nepříznivá, ukáže až celoroční vyhodnocení. V období od 1. 1. 2012 do 30. 6. 2012 bylo v rámci kontrolní akce provedeno celkem 174 kontrol, při nichž byly ověřovány podmínky poskytování služeb spotřebitelům ze strany cestovních kanceláří a cestovních agentur. Zvláštní důraz byl kladen na odhalování používání nekalých obchodních praktik a kontrolu dodržování informačních povinností, stanovených zákonem o ochraně spotřebitele. Z celkového počtu kontrol bylo zjištěno porušení závazných právních předpisů při 63 kontrolách, tj. ve 36,2 % případů.

Kontroly			
Inspektorát	počet kontrol	se zjištěním	zjištění v %
Středočeský a Hl. město Praha	44	26	59,1 %
Jihočeský a Vysočina	13	5	38,5 %
Plzeňský a Karlovarský	41	10	24,4 %
Ústecký a Liberecký	19	6	31,6 %
Královéhradecký a Pardubický	15	3	20,0 %
Jihomoravský a Zlínský	23	5	21,7 %
Moravskoslezský a Olomoucký	19	8	42,1 %
Celkem	174	63	36,2 %

Na základě zjištěných porušení obecně závazných právních předpisů bylo dosud v rámci kontrolní akce uloženo za 1. pololetí celkem 32 pokut v celkové hodnotě 232 500 Kč. Ostatní kontroly nebyly ukončeny nebo rozhodnutí o pokutě nenabyla právní moci. Členění pokut podle inspektorátů, které je uložily, a způsobu jejich uložení, je uvedeno v následující tabulce.

Počet, struktura a výše sankcí										
Inspektorát	pokuta na místě		příkaz na místě		příkaz		správní řízení		celkem	
	počet	výše	počet	výše	počet	výše	počet	výše	počet	výše
Středočeský a Hl. město Praha					7	80 000			7	80 000
Jihočeský a Vysočina					1	5 000			1	5

										000
Plzeňský a Karlovarský			2	2 000	5	39 000			7	41 000
Ústecký a Liberecký			3	4 000	2	11 000	1	50 000	6	65 000
Královéhradecký a Pardubický	1	1 500							1	1 500
Jihomoravský a Zlínský			1	2 000	2	5 000			3	7 000
Moravskoslezský a Olomoucký			3	4 000	4	37 000			7	33 000
Celkem	1	1 500	9	12 000	21	169 000	1	50 000	32	232 500

Zjištěná porušení zákona o ochraně spotřebitele

Nejčastějším zjištěným porušením tohoto zákona v průběhu kontrolní akce zaměřené na činnost cestovních kanceláří a agentur bylo neposkytnutí řádných informací o rozsahu, podmínkách a způsobu uplatnění odpovědnosti za vady (reklamace) – to bylo zjištěno v 30 případech, tj. 47,6 % všech zjištění. Ve 23 případech (tj. 36,5 %) bylo kontrolovaným osobám prokázáno užívání nekalých obchodních praktik. V 11 případech zjistili inspektoři porušení povinností při přijímání a vyřizování reklamací a s cenou nabízených služeb nebyli seznámeni při 10 kontrolách (15,9 %).

Dalších 12 zjištění (16,7 %), kdy byl kontrolovanou cestovní kancelář nebo agenturou porušen zákon o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu (zák. č. 159/1999 Sb.), bylo postoupeno příslušnému orgánu dozoru k dalšímu šetření.

Závěr a doporučení ČOI:

Z výsledků kontrol ČOI za 1. pololetí 2012 vyplývá, že dodržování právních předpisů podnikateli v oblasti cestovního ruchu nelze pokládat za uspokojivé, neboť poměr zjištění – více než ve třetině kontrolovaných subjektů, poukazuje na řadu nedostatků, které mohou mít původ v malé míře odpovědnosti nebo nízké odborné úrovni prodávajících. Spotřebitelé nejsou dostatečně informováni o svých právech, jsou klamáni neúplnými nebo nepravdivými informacemi o podmínkách, rozsahu nebo ceně poskytovaných služeb.

Také z podnětů přijatých Českou obchodní inspekcí lze soudit, že ani reklamace, s nimiž se spotřebitelé obracují po návratu na cestovní kancelář nebo agenturu, nejsou vždy vyřizovány k jejich spokojenosti. V těchto případech však nespokojeným spotřebitelům nezbývá nic jiného, než se domáhat svých nároků soudní cestou. Proto Česká obchodní inspekce opakovaně doporučuje, aby pečlivému výběru cestovní kanceláře věnovali spotřebitelé více času. O co lépe si prověří vybranou kancelář nebo agenturu, rozsah a úroveň jimi nabízených služeb, včetně reakcí jejich zákazníků, o to méně nepříjemných problémů budou řešit v průběhu pobytu nebo po návratu.

Zdroj: Česká obchodní inspekce

Příloha č. 3

Přehled úpadků CK v roce 2012 v případech, kdy nebylo uskutečněno pojistné plnění ve výši 100%

Dle výstupů a informací jedné z pojišťoven, která poskytuje v ČR pojištění záruky pro případ úpadku CK, za období 2004-2011, by nastavení limitu pojistného plnění 4 000 000,- Kč v 94% bylo dostačující, pouze u 1 CK ze 17 by výše limitu pojistného plnění nestačila (jednalo se o jednu CK z 10 největších na trhu).

Porovnání úpadků cestovních kanceláří, v jejichž případech nebylo poskytnuto 100% pojistné plnění v roce 2012:

CK	stav	částky
CK – podnikající fyzická osoba	294 klientům v Bulharsku (plnění pojišťovny)	294 x 10 000 Kč (průměrná cena zájezdu do Bulharska)
		120 000 Kč (limit pojistného plnění)
		421 944,5 Kč (nad rámec limitu - repatriace pojišťovnou)
		3 481 944,50 Kč
CK – podnikající fyzická osoba	40 klientů v Chorvatsku, repatriaci zajistila sama jednatelka	85 000 Kč (cena za dopravu)
		580 000 Kč (limit pojistného plnění)
		40 x 6000 Kč (průměrná cena zájezdu do Chorvatska)
		905 000 Kč

Na základě dostupných dat dle kvalifikovaného odhadu v případě nastavení absolutní hodnoty minimálního pojistného plnění ve výši 4 000 000,- Kč, který odpovídá plánovaným tržbám z prodeje zájezdů, by tyto podmínky mohlo splnit 80% cestovních kanceláří působících na trhu. Tímto opatřením chce ministerstvo předejít možnému podpojištění cestovní kanceláře, a tedy situaci, kdy zákazníkovi nebudou v případě úpadku cestovní kanceláře vráceny zaplacené prostředky.

Zdroj: MMR ČR

Příloha č. 4**Finanční ukazatele související s úpadky cestovních kanceláří**

Union Pojišťovna, a.s.						
Rok	CK	Počet repatriovaných	Počet nevycestovaných	Celková škoda	Vyplacená částka	Pojistné plnění
2007	CK Eurotravel	46	130		1 643 000	1 643 000
2009	CK Tomi Tour	3 200	18 000		163 500 000	234 600 000
2011	Via Vera, s.r.o.	14	150		1 812 000	4 100 000
2012	Redgreentours s.r.o.	97	1 100	*	13 790 000	14 771 000
	World Travel	601	cca 300	*	1 428 000	15 450 000
2013	Partner Alivia	0	cca 400		12 000 000	stále šetřeno

* vyplacená částka poškozeným klientům ještě není konečná

UNIQA Pojišťovna, a.s.						
Rok	CK	Počet repatriovaných	Počet nevycestovaných	Celková škoda	Vyplac. částka	Pojistné plnění
2004	FO - Mojžíšková Ludmila	0	143	1 079 729	1 079 729	1 079 729
2012	CK Pressburg, s.r.o.	0	28	100 516	100 516	100 516

ČPP, a.s.						
Rok	CK	Počet repatriovaných	Počet nevystavených	Uplatněné škody	Vyplacená částka	Pojistné plnění po odečtení nákladů na repatriace a nákladů klientů v zahraničí
2004	TSAKIS, s.r.o.				2 555 461	81%
	TM Travel, s.r.o.				5 100 000	33,75%
	GLOBTOUR, s.r.o.	141	226		5 060 242	100%
2010	Svobodná cesta, s.r.o.		382		3 739 459	100%
2011	West Holiday, s.r.o.	80	79	604 402	604 402	100%
2012	GLOBALTOUR, s.r.o.	189	200	3 614 603	1 078 800	5,39979%
	Dolce Vita, s.r.o.	77	196	2 234 078	2 234 078	100%
	CK Filip, s.r.o. nejednalo se o úpadek					
2013	Honza service s.r.o.	4	550 (přihlášených 404)	4 628 641	1 710 000	37%

Generali pojišťovna, a.s.

Rok	CK	Počet repatriovaných	Počet nevycestovaných	Celková škoda	Vyplacená částka	Pojistné plnění
2005	Travel Studio Intenational	11	20	510 170	510 170	510 170
	Caravela Tours	23	67	3 658 805	3 658 805	3 658 805
2006	Bc. Lukáš Nevečeřal	0	40	938 520	938 520	938 520
2007	Macdino Travel	18	33	801 735	801 735	801 735
2008	Airtemis Travel	0	20	293 635	293 635	293 635
	Medea Travel Agency	0	25	1 063 808	810 000	810 000
2009	Suntimes Tours	0	11	1 803 828	1 803 828	1 803 828
	Cool Travel	2	20	6 099 311	450 000	450 000
2010	Retur	0	69	1 767 732	1 767 732	1 767 732
	Ing. Jiří Buček	0	12	687 423	675 000	675 000
	Mgr. Jana Soukupová	39	17	255 130	255 130	255 130
2011	CK Omega Tour, s.r.o.	0	19	574 907	574 907	574 907
	CK Lenka Jandošová	0	22	560 907	560 907	560 907
	I. Parkam	362	480	13 350	8 555 700	8 555 700

	Holiday			933		
	CK Vivamonde, s.r.o.	380	345	13 797 112	12 357 000	12 357 000
	Company Diamond Wind	0	56	860 086	860 086	860 086
2012	Marcela Pavelková	294	355	3 363 542	120 000	120 000
	Zuzana Pálová	neplatná pojistná smlouva				
	Pradok, s.r.o.	172	136	4 551 864	4 551 864	4 551 864
2013	Marie Lebedová	0	494	8 499 181	7 004 995	7 004 995

ERV, a.s.						
Rok	CK	Počet repatriovaných	Počet nevycestovaných	Celková škoda	Vyplacená částka	Pojistné plnění
2009	Balkan Travel*	0	186 smluv	5469632	5469632	6300000
2011	Fine Travel Fullservice, s.r.o.	0	17	444020	135000	135000
2012	CK Asteri Tour, s.r.o.	0	152	548745	548745	1785900

*Balkan Travel = Etics ITP;

Slavia pojišťovna, a.s.						
Rok	CK	Počet repatriovaných	Počet nevycestovaných	Celková škoda	Vyplacená částka	Pojistné plnění
2013	Alpa Tours		cca 160		2 196 000	stále v šetření

Poist'ovna Kooperativa, a.s.						
Rok	CK	Počet repatriovaných	Počet nevycestov.	Celková škoda	Vyplacená částka	Pojistné plnění
2013	Best Choice	17			30 000 000	stále šetřeno

Zdroj: Pojišťovny

V Praze dne 9. července 2014

předseda vlády

Mgr. Bohuslav Sobotka, v.r.

ministřyně pro místní rozvoj

Mgr. et Mgr. Věra Jourová, v.r.